БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 268 (19.344). ● 1985 йил 22 ноябрь, жума ● Баҳоси 3 тийин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида

1985 / 86 ЙИЛ ҚИШ ФАСЛИДА ЧОРВА ҚИШЛОВИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТКАЗИШ, ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ХАРИД ҚИЛИШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети шуни таъкидлайдиларки, республиқа қишлоқ хўжалиги, бутун агросаноат комплекси меҳнаткашлари партия XXVI съездининг ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларига амал қилиб, Озиқ-овқат программасини амалга ошириш соҳасида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Чорвачилик ходимлари экономиканинг аграр секторини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумидан кейин ўтган давр мобайнида гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотларни етиштириш ҳамда харид қилишни ўстиришни таъминлаш юзасидан муайян ишлар қилинди.

Чорвачиликни ривожлантириш, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш масалалари доимо партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг диққат марказида турибди. Бу йил фермаларни қишга ҳозирлаш борасидаги ишлар бирмунча уюшқоқлик билан ўтказилди. Дағал ва ширали озуқа анча кўп тайёрланди, колхоз ва совхозларнинг кўпчилиги чорвачилик бинолари, озуқа цехлари ва ем-хашакни қайта ишловчи техникани ремонт қилиб бўлди, чорвадорларнинг меҳнат қилиши ва дам олиши учун зарур ишлаб чиқариш ҳамда маданий-маиший шароитларни яратиб қўйди.

Республикадаги кўпгина колхозлар, совхозлар ҳамда районларнинг ишлаб чиқариш илғорлари, чорвачилик бригадалари ва фермаларининг коллективлари КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди шарафига ошириган мажбуриятларни қабул қилиб, 1985/86 йил қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ҳамда давлатга сотишни кўпайтириш учун социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисидаги ташаббус билан майдонга чиқдилар.

(Давоми иккинчи бетда).

ЖЕНЕВАДА ОЛИЙ ДАРАЖАДАГИ УЧРАШУВ ТУГАДИ

20 ноябрда Женевада куннинг иккинчи ярмида бўлган якунловчи мажлисда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан АҚШ президенти Р. Рейган икки кун мобайнида бўлиб ўтган учрашувлар ва суҳбатларга якун ясадилар.

Кечқурун АҚШ президенти КПСС Марказий Комитети Бош секретари шарафига зиёфат берди. Р. Рейган ва М. С. Горбачев қисқача нутқ сўзладилар.

* * *

21 ноябрь куни КПСС Марказий Комитети Бош секретари билан АҚШ президенти учрашувини тугаллаш маросими бўлди. М. С. Горбачев билан Р. Рейган Женевадаги халқаро матбуот марказига келдилар. Залда олий даражадаги учрашувда қатнашган совет ва Америка расмий кишилари, Швейцария ва Женева маъмурларининг намояндалари, радио, телевидение ва матбуотнинг жуда кўп мухбирлари ҳозир бўлдилар.

Маросимни Швейцария Конфедерациясининг президенти **К. Фурглер** очди. У иккала мамлакатнинг раҳбарларига мурожаат этиб бундай деди:

Кеча кечаси Сизлар мендан Женевадаги учрашувингизни тугаллаш маросимини очишни илтимос қилдингиз. Мен бошқа ҳамма мамлакатлар каби Сизларнинг ўртангизда яхшироқ ҳамжиҳатлик ўрнатилишидан манфаатдор бўлган мезбон мамлакатнинг вакили сифатида шу ишни бажараяпман.

Сизлар ўз музокараларингизнинг натижасини ҳужжатда қайд этмай Женевадан кетмаслик истагини билдирдингиз. Бинобарин, бу — Сизларнинг маросимингиз. Шу боисдан ҳам мен Сизларга одилона узоқ давом этадиган тинчликни астойдил излаш йўлидаги ишларингизда бизнинг умидларимиз, фикрларимиз ва кўмагимиз ҳамиша Сизларга йўлдош бўлишини айтмоқчиман.

Сўнгра **М. С. Горбачев** нутқ сўзлаб, бундай деди:

Биз президент билан бирга катта иш қилдик. Биз мамлакатларимиз ўртасидаги бир қанча жуда катта проблемаларни ва дунёдаги ҳозирги аҳволни батафсил, чуқур, ғоят ошкора ва сидқидилдан муҳокама қилдик. Бу проблемаларнинг ҳал этилиши халқларимизнинг, қолаверса бошқа мамлакатлар халқларининг ҳам манфаатларига жуда яқиндан тааллуқлидир.

Суратда: музокаралар пайти. (ТАСС телефотоси).

Бу проблемаларни биз СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни яхшилаш, ядро уруши хавфини камайтиришга, космосда зарбдор қуролланиш пойгасига йўл қўймасликка ва Ердаги қуролланиш пойгасини тўхтатишга кўмаклашиш юзасидан иккала томон тасдиқлаган ниятга асосланиб муҳокама қилдик.

Биз мана шундай муҳокаманинг ўзини ҳам фойдали деб ҳисоблаймиз. Унинг натижалари томонлар келишиб олган Қўшма Баёнотда жуда тўлиқ акс эттирилган.

Реалист бўлиш ва тўғридан-тўғри шуни айтиш керак: қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш вазифаси билан боғлиқ бўлган энг муҳим масалаларни ушбу учрашувда ҳал этишга муваффақ бўлинмади, иккаламизнинг ўртамизда принципиал масалалар соҳасида ҳали ҳам катта келишмовчиликлар қолмоқда. Аммо биз президент билан мана шу энг муҳим масалаларни ўзаро мақбул тарзда ҳал этиш иложини топиш соҳасидаги ишни вакилларимиз шу ерда Женевада сабот билан давом эттирадилар, деб келишиб олдик.

Совет—Америка икки томонлама муносабатларини ривожлантиришнинг янги формаларини ҳам излаш лозим. Бир қанча регионал проблемалар хусусида бундан буён маслаҳатлашувлар ўтказилиши ҳам керак, бу проблемаларнинг кўпчилиги хусусидаги позицияларимиз мутлақо турличадир.

Келгусидаги мана шу ҳамма муҳокамалар тўғрисида келишиб олинганини фойдали деб ҳисоблаймиз.

Бироқ биз президент билан келишиб олган ҳамма нарсаларнинг ҳақиқий аҳамияти конкрет, амалий ишлардагина намоён бўлиши мумкин. Агар биз ҳақиқатан ҳам бирор нарсага эришишни истасак, иккала томон биз қабул этган қўшма Баёнот руҳида катта иш қилиши зарур.

Шу муносабат билан айтиб ўтмоқчиманки, Совет Иттифоқи Америка Қўшма Штатлари билан ҳамкорликда қуролланиш пойгасини тўхтатиш, жамғариб қўйилган аслаҳаларни қисқартириш, халқларимиз ўртасида мустаҳкам тинчлик учун, Ер юзида ва космосда пухта тинчлик учун шароитларни таъминлаш вазифаларини амалий равишда ҳал этишга эришиш мақсадида бутун куч-ғайратини сарфлайверади.

Биз ўз халқимиз олдидаги ва дунёнинг бошқа халқлари олдидаги ўз масъулиятимизни тўла англаган ҳолда шу гапни айтяпмиз.

Бинобарин, АҚШ маъмуриятининг ҳам мана шундай масъулият билан ёндашишига жуда умид қилгимиз келади. Мана шундагина Женевада шу кунларда қилинган иш беҳуда кетмайди.

Сўзимнинг охирида бизнинг ишимиз учун шароит яратиб берган Швейцария ҳукуматига сидқидилдан миннатдорчилик билдирмоқчиман.

(Давоми иккинчи бетда).

М. С. ГОРБАЧЕВ ЖЕНЕВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев 21 ноябрь куни Женевадан жўнаб кетди. Аэропортда Совет Иттифоқидан келган олий мартабали меҳмон шарафига СССР ва Швейцариянинг давлат байроқлари кўтарилди. Самолёт пиллапояси ёнида М. С. Горбачевни Швейцария Конфедерациясининг президенти К. Фурглер кузатиб қолди. Кузатиб қолувчилар орасида Швейцария ташқи ишлар департаментининг бошлиғи П. Обер, СССРнинг Швейцариядаги элчиси И. И. Ипполитов, СССРнинг Женевадаги БМТ бўлими ва бошқа халқаро ташкилотлар ҳузуридаги доимий вакили М. Д. Ситенко, швейцариялик ва Совет иттифоқилик бошқа расмий кишилар бор эди.

Олий даражадаги Совет—Америка учрашувида қатнашган расмий кишилар: КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Г. М. Корниенко, СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Комитети Халқаро ахборот бўлимининг мудири Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александровлар ҳам Женевадан жўнаб кетдилар.

(ТАСС).

М. С. Горбачев Прагага келди

ПРАГА, 21 ноябрь (ТАСС). Бугун КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар қардош партиялари Марказий Комитетлари Бош секретарлари ва биринчи секретарларининг учрашувида қатнашиш учун Прагага келди. Расмий кишилар — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров ҳам у билан бирга келдилар.

Аэропортда М. С. Горбачевни ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари Г. Гусак, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари В. Биляк, К. Гофман, А. Индра, А. Капек, Й. Кемпний, Й. Корчак, Й. Ленарт, П. Цолотка, Л. Штроугал, М. Якеш, ЧКП Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидатлар Й. Гаман, М. Грушкович, Я. Фойтик, ЧКП Марказий Комитетининг секретарлари М. Бене, Й. Гавлин, Ф. Питра, И. Поледник, ЧКП Марказий Комитети секретариатининг аъзолари З. Горжени, М. Кабргелова, ЧКП Марказий контрол-ревизия комиссиясининг раиси Я. Гайн, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида Прагада Москва куни ўтказилиши муносабати билан бу ерга келган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, СССРнинг ЧССРдаги элчиси В. П. Ломакин бор эдилар.

КОСМОНАВТЛАР ЕРГА ҚАЙТИБ ТУШДИЛАР

ТАСС АХБОРОТИ

1985 йил 21 ноябрда Москва вақти билан соат 13 дан 31 минут ўтганда «Салют-7» — «Союз-Т-14», «Космос-1686» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг экипажи — космонавтлар Владимир Васютин, Виктор Савиних ва Александр Волков ерга қайтиб тушдилар.

«Союз-Т-14» кемасининг тушириладиган аппарати белгиланган районда — Жезқазғон шаҳридан 180 километр жануби-шарқда қўнди.

Экипаж икки ой мобайнида ер юзаси ва атмосферани тадқиқ этиш юзасидан катта ҳажмдаги ишни бажарди, астрофизик, технологик ва техник экспериментлар, медицина-биологик тадқиқотлар ўтказди.

Орбитал комплекс ичида космонавтларнинг узоқ муддатли парвози Владимир Васютиннинг бетоблиги ва уни шифохонада даволаш зарурати туфайли тўхтатилди.

В. П. Савиних билан А. А. Волков ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

«Салют-7» — «Космос-1686» орбитал комплекси парвозни автоматик режимда давом эттирмоқда.

СОВЕТ—АМЕРИКА ҚЎШМА БАЁНОТИ

Ўзаро келишувга мувофиқ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев билан Америка Қўшма Штатларининг президенти Р. Рейган 1985 йил 19—21 ноябрь кунлари Женевада учрашув ўтказдилар. Учрашувда: Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Г. М. Корниенко, СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Комитети Халқаро ахборот бўлимининг мудири Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров; Америка томонидан — АҚШ давлат секретари Ж. Шульц, Оқ уй ходимлари аппаратининг раҳбари Д. Риган, АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Р. Макфарлейн; АҚШнинг СССРдаги элчиси А. Хартман, президент билан давлат секретарининг қурол-яроғларни чеклаш масалалари билан шуғулланувчи махсус маслаҳатчиси П. Нитце, давлат секретарининг ўринбосари Р. Рижуэй, президентнинг махсус ёрдамчиси Ж. Мэтлок қатнашдилар.

Бўлиб ўтган фикрлашув чоғида Совет-Америка муносабатларининг ва ҳозирги халқаро аҳволнинг асосий масалалари атрофлича муҳокама қилинди. Муҳокама ошкора ва фойдали бўлди. Бир қанча энг муҳим масалаларда жиддий келишмовчиликлар сақланиб қолмоқда.

Иккала раҳбар СССР ва АҚШнинг ижтимоий-сиёсий системаларидаги ва уларнинг халқаро проблемаларга ёндашувларидаги тафовутларни эътироф қилиб, шу билан бирга бир бирларининг позицияларини яхшироқ тушунишга эришдилар. Улар Совет-Америка муносабатларини яхшилаш ва умуман халқаро вазиятни соғломлаштириш зарур, деган фикрга келдилар. Шу муносабат билан иккала томон мавжуд проблемалар хусусидаги яқинлашиш нуқталарини излашга жиддий равишда интилишларини ифодаловчи доимий мулоқот муҳимлигини тасдиқладилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари билан АҚШ президенти яқин келажакда яна учрашишга аҳдлашдилар. Шу муносабат билан АҚШ президенти КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Совет Иттифоқига ташриф буюриш тўғрисидаги таклифини қабул этди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ҳам АҚШ президентининг Америка Қўшма Штатларига ташриф буюриш тўғрисидаги таклифини қабул қилди. Шу визитларни уюштириш масалалари ва уларнинг муддатлари дипломатик йўл билан келишиб олинади.

Учрашув вақтида баъзи конкрет масалалар юзасидан бир битимга келинди, улар қуйида баён этилади.

I.

Томонлар хавфсизликнинг энг муҳим масалаларини муҳокама этиб, СССР билан АҚШнинг тинчликни сақлаш ишидаги алоҳида масъулиятини англаб, шуни баён этадиларки, ядро уруши ҳеч қачон бошланмаслиги керак, унда ғолиблар бўлиши мумкин эмас. Улар СССР билан АҚШ ўртасидаги ҳар қандай можаро фалокатли оқибатларни келтириб чиқариши мумкинлигини тан олиб, ўз ўрталарида ҳар қандай — ядровий ёки оддий урушнинг олдини олиш муҳимлигини ҳам таъкидладилар. Улар ҳарбий устунликка эришишга интилмайдилар.

Бош секретарь билан президент ядровий ва космик қуролларга бағишланган музокаралар масалаларини муҳокама қилдилар.

Улар 1985 йил 8 январидаги Совет—Америка қўшма баёнотида ўртага қўйилган вазифаларни, чунончи, космосдаги қуролланиш пойгасининг олдини олиш ва ердаги қуролланиш пойгасини тўхтатиш, ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш ҳамда стратегик барқарорликни мустаҳкамлаш вазифаларини бажаришни назарда тутиб, шу музокаралардаги иш жадаллаштирилади, деб келишиб олдилар.

Кейинги вақтларда Совет Иттифоқи ва АҚШ ўртага қўйган таклифларни эътиборга олиб, улар, жумладан, яқинлашув нуқталари мавжуд бўлган соҳаларда тезроқ силжишга эришиш, шу жумладан томонларнинг ядро қуроллари 50 процентини қисқартириш принципини, шунингдек Европадаги ўртача олислик ракеталарига оид оралиқ битими ғоясини тегишли тарзда қўлланиш лозимлигини айтдилар. Шу аҳдномаларни ишлаб чиқиш пайтида қабул этиладиган мажбуриятларнинг бажарилиши устидан контрол қилишнинг самарали чоралари келишиб олинади.

Томонлар Женевадаги музокараларнинг ривожини ва ана шу музокараларда муҳокама этилаётган масалаларни эътиборга олиб, ядро хавфини камайтириш билан шуғулланувчи марказлар тўғрисидаги масала экспертлар даражасида ўрганиб чиқилишига келишиб олдилар. Улар бу йўлдаги яқинда амалга оширилган шундай тадбирни Совет — Америка бевосита алоқалари йўлини такомиллаштириш, деб мамнуният билан қайд этдилар.

М. С. Горбачев ва Р. Рейган СССР билан АҚШнинг ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномага содиқ эканликларини ва улар шунга эришишдан бошқа мамлакатлар билан биргаликда ядро қуролини тарқатмаслик режимини мустаҳкамлашдан ва бундан буён ҳам шартнома самарадорлигини оширишдан, жумладан, шартнома қатнашчилари доирасини кенгайтириш йўли билан манфаатдор эканликларини тасдиқладилар.

Улар ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартноманинг амал қилишини кўриб чиқиш юзасидан яқинда бўлиб ўтган конференциянинг умуман ижобий якунларини қониқиш билан таъкидладилар.

СССР ва АҚШ ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома юзасидан, шартноманинг VI моддасига мувофиқ ядро қуролларини чеклаш ва қуролсизланиш масалалари юзасидан музокараларнинг яхши ният руҳида олиб борилиши хусусида ўз зиммаларига қабул қилган мажбуриятни тасдиқлайдилар.

Ҳар иккала томон Атом энергияси масалалари билан шуғулланувчи халқаро агентликни мустаҳкамлашга бундан буён ҳам кўмаклашиш ва гарантияларни амалга ошириш соҳасида, шунингдек, ядро энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланишга кўмаклашишда унинг фаолиятини қўллаб-қувватлаш ниятидадир. Улар ядро қуролини тарқатмаслик масалалари юзасидан амалий ва конструктив характердаги Совет — Америка маслаҳатлашувларини мунтазам ўтказиб туриш практикасига ижобий баҳо берадилар ва бу практикани келгусида ҳам давом эттириш ниятида эканликларини изҳор қиладилар.

Томонлар хавфсизлик проблемаларини муҳокама қилиш чоғида улар химиявий қурол ялпи ва батамом тақиқланиши ҳамда шундай қуролнинг мавжуд запаслари йўқ қилиниши учун курашишларини тасдиқладилар. Улар бу борада самарали ва контрол қилиб туриладиган халқаро конвенция тузиш соҳасидаги куч-ғайратларни активлаштириш тўғрисида аҳдлашиб олдилар.

Томонлар химиявий қуролни ана шундай тақиқлаш проблемасининг барча жиҳатлари, шу жумладан, контрол масалалари юзасидан экспертлар даражасида икки томонлама муҳокамани кучайтиришни келишиб олдилар. Улар химиявий қурол тарқатилишининг олдини олиш тўғрисидаги масалани ҳам муҳокама қилишни бошлашни келишиб олдилар.

Томонлар марказий Европада қуролли кучлар ва қурол-яроғларни ўзаро қисқартириш тўғрисидаги Вена музокараларининг катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар ва ана шу музокараларда ижобий натижаларга эришиш йўлида иш олиб боришга тайёр эканликларини билдирдилар.

Томонлар Европада ишонч, хавфсизликни мустаҳкамлаш ва қуролсизланиш тадбирларига бағишланган Стокгольм конференциясининг муҳим аҳамиятини ҳисобга олиб ва унда силжишга эришилганлигини уқтириб, конференцияда қатнашувчи бошқа давлатлар билан биргаликда унинг тезроқ муваффақиятли тугалланишига кўмаклашиш ниятида эканликларини маълум қилдилар. Шу мақсадда улар ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлашнинг ўзаро мақбул тадбирларини, шунингдек, куч ишлатмаслик принципини конкретлаштиришни ва унга таъсирчан тус беришни ўз ичига олган ҳужжат қабул қилиниши зарурлигини тасдиқладилар.

II.

М. С. Горбачев билан Р. Рейган турли поғоналардаги мулоқотни мунтазам асосга қўйиш ва активлаштириш зарур, деган фикрга келдилар. Бу, иккала мамлакат раҳбарларининг учрашувлари билан бир қаторда СССР ташқи ишлар министри билан АҚШ давлат секретарининг, бошқа министрликлар ва идоралар раҳбарларининг мунтазам учрашувларини назарда тутади. Улар қишлоқ хўжалиги, уй-жой қурилиши ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳаларида министрликлар ҳамда идоралар бошлиқларининг яқинда бўлиб ўтган ўзаро визитлари фойдали бўлди, деб ҳисоблайдилар.

Улар регионларнинг муаммолари хусусида, шу жумладан, экспертлар даражасида ўтказилган фикрлашувларнинг фойдали эканини тан олиб, бундай фикрлашувларни мунтазам асосда давом эттириш ҳақида келишиб олдилар.

Томонлар икки томонлама маданий, маориф ва илмий-техникавий айирбошлаш программаларини кенгайтириш, шунингдек, савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш ниятидадирлар. Бош секретарь билан президент фан, маориф ва маданият соҳасидаги алоқалар ва айирбошлаш тўғрисидаги битимни имзолаш пайтида ҳозир бўлдилар.

Улар халқларимиз ўртасида кўпроқ ҳамжиҳатлик бўлиши лозим, деб ҳисоблайдилар ва шу мақсадда сафарларни ҳамда одамлар ўртасидаги алоқаларни кенгайтиришга кўмаклашадилар.

Томонлар айрим гражданларга тааллуқли масалалар ҳамкорлик руҳида ҳал этилиши лозим, деган фикрга келдилар.

Совет Иттифоқи ва Қўшма Штатлар Япония ҳукумати билан ҳамкорликда Тинч океаннинг шимолий қисмидаги учишлар хавфсизлигини оширишга оид бир қанча тадбирлар ҳақида келишиб олганликларини ва ҳозирги вақтда шу аҳдномаларни рўёбга чиқариш тадбирларини ишлаб чиққанликларини иккала раҳбар қониқиш билан қайд этди.

Улар самолётлар қатновини қайтадан бошлаш мақсадида СССР ва АҚШ делегациялари музокаралар бошлаганликларини таъкидладилар. Иккала раҳбар шу хусусда яқин вақт ичида ўзаро манфаатли битимга эришиш мақбул эканини айтди. Шу муносабат билан Нью-Йоркда ва Киевда айни бир вақтда бош консулхоналар очиш тўғрисида бир битимга эришилди.

Томонлар биргаликдаги тадқиқотлар ва амалий тадбирлар йўли билан оламшумул вазифа — атроф-муҳитни сақлаш вазифасини бажаришга ҳисса қўшиш тўғрисида келишиб олдилар. Шу соҳада амалда бўлган Совет—Америка битимига мувофиқ келгуси йил мобайнида Москвада ва Вашингтонда ҳамкорликнинг конкрет программалари юзасидан маслаҳатлашувлар ўтказилади.

Иккала раҳбар фан, маориф, медицина ва спортнинг бир қанча соҳаларидаги ҳамкорлик ва алоқаларни, шу жумладан, мазкур алоқалар ва айирбошлашларнинг баъзи янги формаларини кенгайтириш мақсадга мувофиқ, деган фикрга келдилар. Бунда гап маориф соҳасидаги, бошланғич ва ўрта мактабда дарс бериш учун микрокомпьютерлар ёрдамида таълим бериш программаларини ишлаб чиқишда алоқаларни ривожлантиришдаги айирбошлашлар ҳақида, АҚШда рус тилини ва СССРда инглиз тилини ўрганишга кўмаклашиш тадбирлари ҳақида, Совет ва Америка олий ўқув юртларининг тегишли кафедраларида тарих, маданият, экономика соҳасида махсус курслардан лекция ўқиш учун ҳар йили ўзаро профессорлар юбориб туриш тўғрисида, ўқув йили муддати учун табиий, техникавий, ижтимоий ва гуманитар ихтисослар бўйича энг яхши студентлар учун ўзаро стипендиялар ажратиш, спортнинг турли хиллари бўйича мунтазам мусобақалар ўтказиб туриш ва спорт мусобақалари тўғрисидаги телекўрсатувлар сонини кўпайтириш ва шу кабилар ҳақида бормоқда. Томонлар рак касалликларига қарши кураш соҳасидаги ҳамкорликни қайтадан бошлаш ҳақида аҳдлашиб олдилар.

Мамлакатлардан ҳар биридаги тегишли ташкилотларга шундай алоқаларнинг конкрет программаларини ишлаб чиқиш топширилади. Шу асосда ишлаб чиқилган программалар иккала мамлакат раҳбарларининг навбатдаги учрашуви чоғида кўриб чиқилади.

Иккала раҳбар бошқариладиган термоядро синтезидан тинчлик мақсадларида фойдаланиш соҳасидаги ишларнинг потенциал аҳамиятини таъкидлади ва шу муносабат билан аслида мана шу битмас-туганмас энергия манбаини ҳосил қилиш соҳасида бутун инсоният фаровонлиги йўлидаги халқаро ҳамкорликни ҳар томонлама амалий равишда ривожлантириш кераклигини айтди.

ЖЕНЕВАДА ОЛИЙ ДАРАЖАДАГИ УЧРАШУВ ТУГАДИ

(Боши биринчи бетда)

Р. Рейганга сўз берилади. Бизга кўрсатилган иззат-икром ва самарали музокараларга солинган асос учун шахсан чуқур миннатдорчилигимни ва барча американикларнинг Швейцария халқига миннатдорчилигини изҳор этишга ижозат бергайсизлар.

Сизларнинг халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамжиҳатликка кўмаклашишдан иборат қадимий муносиб анъанангиз бор. Сизларнинг шаҳрингиз халқаро музокаралар пойтахти эканлиги билан фахрланишингиз мумкин. Шу сабабли Швейцария ҳукуматига ва Женева аҳолисига яна бир бор кўпдан-кўп раҳмат айтамиз.

Биз кейинги икки кун ичида кўп иш қилишга улгурдик. Мен Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларга янги таянч нуқтасини бахш этишга интилиб кўриш учун Женевага келдим ва биз шундай қилишга муваффақ бўлдик.

Биз Бош секретарь М. С. Горбачев билан бирга ўзаро муносабатларимизнинг ҳамма соҳаларини қамраб оладиган батафсил музокаралар ўтказдик. Биз тўғри йўлдан илгарилаб бораётганимизга аминман.

Биз баъзи бир фойдали оралиқ натижаларга эришдик. Бу натижалар бугун эрталаб эълон қилинадиган Қўшма Баёнотда изҳор этилди. Биз М. С. Горбачев жаноблари билан бирга ядровий қуролларга оид музокараларимиздаги ишни жадаллаштириш хусусида келишиб олиб, ўзимизнинг умумий масъулиятимизни тинчликни мустаҳкамлаш фойдасига қаратдик.

Биз Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқи ўртасида янада интенсив алоқаларни давом эттиришга олиб борадиган жараённи бошлашга муваффақ бўлдик, деб ҳисоблайман. Биз ўтказган икки кунлик музокаралар ўз олдимизда турган проблемалар устидаги ишимизга муайян омил бахш этиши лозим, биз келгуси йилда ўтказишга келишиб олган учрашув давомида бу омилни ривожлантира оламиз.

Мен Женевага келишимдан аввал ўзаро муносабатларимизда ишончни мустаҳкамлаш зарурлиги ҳақида кўп гапирган эдим. Олий даражадаги учрашув вақтида ўтказилган рўй-рост ва амалий суҳбатлар шу жараённинг бир қисмидир. Аммо бир-бирига нисбатан чинакам ишонч шунчаки сўзларга эмас, балки амалий ишларга асосланиши лозим, десам Бош секретарь М. С. Горбачев менинг фикримга қўшилишига аминман.

Қўшма Штатлар ўтган вақт ичида музокаралар столига қўйган ҳамма таклифларни шу фикр бир бутун қилиб бирлаштиради. Келгусида шу мезонга қараб учрашувларимиз ҳақида фикр юритадилар.

Женева учрашуви тўғрисидаги ҳақиқий ҳисобот орадан бир неча ой ёки ҳатто йиллар ўтганидан кейин пайдо бўлади. Аммо қайси саволларга жавоб бериш зарурлигини биламиз: биз ҳужум қуролларини кескин қисқартириш ишида ўз куч-ғайратларимизни бирлаштира оламизми ва ядросиз мудофаа кучига яъни дунёмизни бирмунча хавф-хатарсиз қиладиган системаларга ўта оламизми ёки йўқми? — деган саволга жавоб берилиши зарур.

Биз Осиё, Африкадаги, марказий Америкадаги можароларни тинч бартараф этишга кўмаклашиш учун, у ерда яшовчи халқлар ўз тақдирини четдан аралашувсиз эркин белгилашлари учун ўз куч-ғайратимизни бирлаштирамизми? Озодлик иши ривож топа оладими? Ўтмишда имзоланган ёки келажакда имзоланадиган шартнома ва битимларнинг қоидалари бажариладими? Америкадаги, Совет Иттифоқидаги ва бутун дунёдаги кишилар «Ҳа» деб жавоб беришга тайёр бўлиб турибдилар.

Бугун мен бафуржа учрашувимизни туграллаб, тинчлик ва озодлик шароитида янада хавф-хатарсиз дунёни барпо этиш учун ҳар қандай имкониятдан фойдаланиш азму қарори билан Женевадан жўнаб кетяпман. Келгусида қийин ишлар қилиниши керак. Биз бу ишларга тайёрмиз.

Бош секретарь М. С. Горбачев, биз Сиздан бу иш бажарилади, деган фикримизга қўшилишингизни сўраймиз ва Сиз бу фикрга қўшилишингизга аминман.

Шундан кейин КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе билан АҚШ Давлат секретари Ж. Шульц СССР билан АҚШ ўртасида фан, маориф ва маданият соҳасидаги айирбошлаш ва алоқалар тўғрисидаги умумий битимни имзоладилар.

Маросим охирида М. С. Горбачев билан Р. Рейган қисқача суҳбатлашдилар.

(ТАСС).

1985/86 ЙИЛ ҚИШ ФАСЛИДА ЧОРВА ҚИШЛОВИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТКАЗИШ, ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ХАРИД ҚИЛИШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда)

Социалистик мусобақа ташаббускорларининг чорвачилик маҳсулдорлиги юзасидан энг юқори кўрсаткичларга, гўшт, сут ва бошқа маҳсулот етиштиришда энг кўп ўсишга эришиш, ем-хашакдан ва бошқа моддий воситалардан самарали фойдаланиш, интенсив технологияларни, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг илғор формаларини қўлланиш учун бошлаган ватанпарварлик ташаббуси республиканинг барча чорвадорлари, Госкомсельхозтехника, озиқ-овқат, гўшт, сут, омихта ем саноати ҳамда балиқ хўжалиги корхоналари ва ташкилотларининг коллективлари орасида кенг кўламда қўллаб-қувватланмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети колхозчиларнинг, совхоз ишчилари ва мутахассисларининг, агросаноат комплекси барча меҳнатчиларининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини янада оширишга ниҳоятда муҳим аҳамият бериб, бу ҳақда қабул қилган қарорида КПСС XXVII съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди шарафига юксак мажбуриятлар қабул қилган ва 1985-86 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақасини авж олдириш таклифи билан майдонга чиққан ишлаб чиқариш илғорларининг, бригадалар ва фермалар, колхозлар, совхозлар ҳамда агросаноат комплексидаги бошқа корхона ва ташкилотлар коллективларининг ташаббусини маъқулладилар.

Область, шаҳар ва район партия комитетларига, Ўзбекистон ССР министрликлари ва идораларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, халқ депутатлари область, шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советларининг ижроия комитетларига, агросаноат бирлашмаларига, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, колхоз ва совхозларнинг меҳнат коллективларига КПСС Марказий Комитетининг Чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказайлик, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирайлик деган мурожаатномасини кенг муҳокама этиш, таклиф этилаётган тадбирларнинг бажарилишини таъминлаш, ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни чорва ва парранда маҳсулдорлигини оширишга, гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтиришга қаратиш топширилди.

Ҳар бир фермада молларни жойлаштириш ва парвариш қилиш учун зарур шароитларни яратиш, ҳисоб-китоб ва ҳисоботни тегишли даражада йўлга қўйиш, социалистик мусобақа ва ўзаро текшириш якунларини ҳар ойда чиқариб туриш, ҳар бир мусобақадош қабул қилинган мажбуриятини бажариш учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтириш кўзда тутилган. Ишлаб чиқаришнинг интенсив методлари, хўжалик ҳисоби, бригада пудрати сабот билан жорий этилиб, иш сифати яхшилансин. Мусобақа ғолибларини маънавий ва моддий рағбатлантириш чораларидан кенг фойдаланилсин, ҳамма жойда уларнинг тажрибаси жорий этилсин.

Социалистик мусобақани ташкилий-техникавий жиҳатдан таъминлаш, янги техника ва технологияни ўзлаштириш, ресурсларни тежаш, яратилган потенциалдан самарали фойдаланиш, ҳар бир коллектив давлат плани ва социалистик мажбуриятини бажариши учун хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларининг шахсий масъулияти оширилсин. Ҳар бир хўжаликда ўн кунда бир марта чорвадорлар куни ўтказиб турилсин.

Чорвадорларга медицина, савдо хизмати ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш яхшилансин.

Фермаларга ишончли техникавий хизмат кўрсатилишини, маҳсулот ўз вақтида қайта ишланишини таъминлаш ва шу маҳсулот бевосита етиштириладиган жойларда қабул қилиб олинишини кенгайтириш, қишлоқ хўжалигига тўйимли омихта ем, оқсил-витаминли ва минерал қўшимчалар, шифобахш ва ветеринария-профилактика препаратлари етказиб берилишини кўпайтириш соҳасида колхозлар, совхозлар ҳамда улар билан боғлиқ агросаноат комплекси корхоналари ўртасидаги амалий ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам муносабатлари мустаҳкамланиб, ривожлантирилсин.

Ишлаб чиқариш илғорлари, бригадалар ва звеноларнинг, чорвачилик фермалари ва комплексларининг, колхозлар, совхозларнинг ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарининг, ёрдамчи қишлоқ хўжаликларининг коллективлари, шунингдек чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказадиган, план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдиган, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни энг кўп оширишга, уларнинг сифатини яхшилашга, маҳсулот таннархини арзонлаштиришга, молларнинг маҳсулдорлигини ошириб, уларнинг сақлаб қолинишини таъминлайдиган районлар, Қорақалпоғистон АССР ва областлар;

фермалар ва озуқа цехларига техникавий хизмат кўрсатиш, чорвачилик маҳсулотларини қабул қилиб олиш ва қайта ишлаш юзасидан колхоз ҳамда совхозлар олдидаги шартнома мажбуриятларини бажарадиган, сифатли омихта ем ва озуқа қўшимчалари ишлаб чиқариш ҳамда қишлоқ хўжалигига етказиб бериш планларини ошириб бажарадиган ишлаб чиқариш илғорлари, участкалар ва цехларнинг, Госкомсельхозтехника, озиқ-овқат, гўшт, сут, омихта ем саноати ҳамда балиқ хўжалиги корхоналари ва ташкилотларининг коллективлари 1985/86 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақасининг ғолиблари деб топиладилар.

Қарорда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақаси ғолибларини мукофотлаш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг 77 та Фахрий ёрлиғини таъсис этиш мўлжалланди. Шундан:

Қорақалпоғистон АССР ва областларни мукофотлаш учун 4 та Фахрий ёрлиқ, шу жумладан 10 минг сўм пул ва 10 та енгил автомашинадан иборат битта мукофот, 7 минг сўм пул ва 7 та енгил автомашинадан иборат битта мукофот, ҳар бири 5 минг сўм пул ва 5 та енгил автомашинадан иборат иккита мукофот;

районларни мукофотлаш учун 13 та Фахрий ёрлиқ, шу жумладан ҳар бири 4 минг сўм пул ва 5 та енгил автомашинадан иборат учта мукофот, ҳар бири 3 минг сўм пул ва 4 та енгил автомашинадан иборат тўртта мукофот, ҳар бири 2,5 минг сўм пул ва 3 та енгил автомашинадан иборат олтита мукофот;

колхозлар, совхозлар, паррандачилик фермалари, хўжаликлараро ва бошқа корхоналар, саноат корхоналари ва ташкилотларнинг ёрдамчи қишлоқ хўжаликлари коллективларини мукофотлаш учун 60 та Фахрий ёрлиқ, шу жумладан ҳар бири 2 минг сўм пул ва 3 та енгил автомашинадан иборат 13 та мукофот, ҳар бири 1500 сўм пул ва 2 та енгил автомашинадан иборат 20 та мукофот, ҳар бири 1000 сўм пул ва 1 та енгил автомашинадан иборат 27 та мукофот.

Мазкур Фахрий ёрлиқларнинг 39 таси Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, 5 таси Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига, 3 таси Ўзбекистон ССР Госкомптицепромига, 2 таси «Главсредазирсовхозстрой»га, 1 таси ВАСХНИЛнинг Ўрта Осиё бўлимига, 1 таси Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлигига, 2 таси Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигига, 2 таси Ўзбекистон ССР Госкомсельхозтехникасига, 1 таси Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитетига, 4 таси корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ёрдамчи қишлоқ хўжаликларига ажратилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган хўжаликлар, корхоналар ва ташкилотлар енгил машиналарни тегишли министрликлар ва идоралар белгилаган шартларда (ўз маблағлари ҳисобига) оладилар.

1985/86 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақасида ғолиб чиққан хўжаликлар, корхоналар ва ташкилотларга сотиш учун Ўзбекистон ССР Госплани 1986 йил III кварталида 182 та енгил автомашина ажратсин, Ўзбекбирлашув эса уни етказиб беришни таъминласин.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг 1985/86 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақаси ғолибларини рағбатлантириш мақсадида Совет Иттифоқи бўйлаб ва чет мамлакатларга 600 та имтиёзли туристик путевка ажратиш тўғрисидаги;

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг энг яхши комсомол-ёшлар коллективларини мукофотлаш учун 70 та Фахрий диплом таъсис этиш ва ишлаб чиқариш илғорларини рағбатлантириш учун 500 та туристик путевкалар ажратиш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига, «Главсредазирсовхозстрой»га ва ВАСХНИЛнинг Ўрта Осиё бўлимига ҳамда ёрдамчи қишлоқ хўжаликлари бўлган бошқа министрликлар ва идораларга тегишли касаба союз республика комитетлари билан биргаликда 1985/86 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақаси ғолиблари бўлган звенолар, бригадалар, фермалар, цехлар ва участкалар коллективларини, шунингдек ишлаб чиқариш илғорларини мукофотлаш учун Фахрий дипломлар билан пул мукофотлари таъсис этиш топширилди.

Область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, касаба союз, комсомол ва қишлоқ хўжалик органларига, автоном республикада, областда, районда республика социалистик мусобақасида энг яхши кўрсаткичларга эришган ферма ва бригадаларнинг коллективларини, ишлаб чиқариш илғорларини маҳаллий бюджет ҳисобидан маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг конкрет тадбирларини белгилаш топширилди.

1985/86 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақасининг якунларини 1985 йилнинг IV квартали ва 1986 йилнинг биринчи ярми кўрсаткичларини ҳисобга олган ҳолда чиқариш белгилаб қўйилди.

Қорақалпоғистон АССР, областлар, районлар ва хўжаликлар ўртасида республика социалистик мусобақаси якунларини чиқариш кўрсаткичларини Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети билан Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси белгилаб беради.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ССР Меҳнат Давлат комитети ва бошқа манфаатдор ташкилотлар билан келишган ҳолда ушбу қарорда белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, 1985/86 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақаси шартларини бир ой муддат ичида тасдиқласинлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган Қорақалпоғистон АССР, областлар, районлар колхозлар, совхозлар ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотларига, шунингдек министрликлар ва идоралар ҳамда касаба союзлари республика комитетларининг Фахрий дипломлари билан тақдирланган чорвачилик фермалари ва комплексларининг, звенолари ва бригадаларининг, цехлари ва участкаларининг коллективларга, ишлаб чиқариш илғорларига пул мукофотлари давлат бюджети ҳисобидан тўланади. Ўзбекистон ССР Молия министрлиги 1986 йилда ана шу мақсадларга зарур бюджет маблағи ажратсин.

Республика газеталари ва журналлари, телевидение ва радиоэшиттириш редакциялари социалистик мусобақанинг боришини кенг ёритсинлар, энг яхши коллективлар ва ишлаб чиқариш илғорларининг ютуқларини, уларнинг чорва маҳсулдорлиги ва маҳсулот етиштиришни оширишни, сифатини яхшилашни, таннархини камайтиришни таъминловчи иш методларини пропаганда қилсинлар. Чорвачиликда фан ютуқлари ва илғор тажрибани, коллектив пудрат ва хўжалик ҳисобини, меҳнатни ташкил қилиш ва рағбатлантиришнинг бошқа илғор формаларини кенг жорий этиш асосида ишлаб чиқаришни интенсивлашга алоҳида эътибор берсинлар.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун республика социалистик мусобақасига актив қўшилган қишлоқ хўжалиги, агросаноат комплекси бошқа тармоқларининг меҳнаткашлари гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтиришда, республика аҳолисини асосий озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда янгидан янги муваффақиятларга эришадилар, КПСС XXVII съездини, Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини зарбдор меҳнат билан кутиб оладилар, ўн иккинчи беш йилликда чорвачиликни янада юксалтириш учун яхши негиз яратадилар, деб ишонч билдирадилар.

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАСЛИК

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА

Яқин-яқингинада онгимизга синга бошлаган, бироқ ҳозирнинг ўзида зарур ҳаётий формулага айланган «инсон омилини активлаштириш» тушунчаси кундалик улкан ишлар билан йўғрилгандир. Уни бутун халқ қўллаб-қувватлаётганлиги табиийдир. Ахир, КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари, съездолди ҳужжатларида белгиланган улуғвор планларнинг реаллиги пировард натижада жамиятимизнинг асосий бойлиги — кишиларнинг меҳнат ташаббускорлиги ва маънавий мусаффолигига боғлиқдир.

Ишлаб чиқариш ва кишилар ўртасидаги муносабатларнинг янги босқичида ҳар биримизга ҳаёт қўяётган барча талабларни чамаси «давр билан ҳамнафаслик» ягона тушунчасида ифодалаш мумкин.

Ҳаётни янада гўзалроқ қилиш учун меҳнат эҳтиёжи ва маънавий иштиёқ мувофиқлиги зарур. Ҳар бир киши учун «Агар мен ўз ўрнимда шу ишни қилмасам, бошқа ким ҳам мен учун бу ишни бажаради?» тушунчаси ягона қоида бўлиб қолмоғи керак. Бугун ишчи ва колхозчидан тортиб министр ва партия етакчисигача ҳар бир киши учун фақат мана шундай ҳаётий позиция жоиздир. Кишилар ишончи қанчалик юқори бўлса, уни оқлаш учун сарфланадиган жисмоний ва маънавий фазилатлар — виждонан мусаффолик, чексиз фидокорлик, сўнмас ижодий иштиёқ шунчалик кучли бўлиши лозим. Агар бунга кишиларга раҳбарлик қилиш ишончи ҳам қўшилса, уни кишилар тақдирига дахлдорлик учун маънавий ҳуқуқсиз асло оқлаб бўлмайди.

Бундай ҳуқуққа ҳаётни коммунистик ахлоқ нормаларига биноан қуриш ақл-идрок ва қалб эҳтиёжига айланган кишиларгина мушарраф бўладилар. Бу ҳуқуқ партия Программаси, коммунистлар ҳаётининг қонуни — КПСС Устави билан текшириб борилади. Партия умумхалқ муҳокамасига қўйган ана шу ҳужжатларнинг лойиҳаларида аниқ ёзиб қўйилганки, коммунист ягона мезон — иши ва хатти-ҳаракатига қараб баҳоланади. Унга икки бора масъулият — партия ва давлат олдида, бинобарин, партия ва халқ олдида масъулият юкланган.

Хўжалик вазифаларини ҳал этишга янгича ёндашувни талаб қилар экан, КПСС партия ҳаётининг ленинча нормаларига, демократик централизм принципларига, раҳбарликнинг коллегиаллигига оғишмай риоя этиш сўзсиз зарурлигини таъкидлайди, партия ички демократиясини, коммунистларнинг ижодий активлигини, танқид ва ўз-ўзини танқидни, ишларда ва кишиларни баҳолашда кенг ошкораликни ҳар томонлама ривожлантиришни талаб қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан бошлаб, республика партия ташкилоти мана шу йўлни изчил ўтказмоқда. Ҳамма нарсада тартиб ўрнатилаётир, бутун республикада — партия комитетлари ва ташкилотларида, министрлик ва идораларда, меҳнат коллективларида вазиятни соғломлаштириш чоралари кўрилмоқда. Ишончли кадрларга эга бўлган партия комитетлари кейинги вақтда партия, совет, хўжалик фаолиятида яхши мактабни ўтаган кўпгина ташаббускор, ғайратли, билимдон ходимларни раҳбарлик лавозимларига кўтардилар. Ажойиб ёшларимиз камол топмоқда. Партия талаб қилганидек, масъул участкаларга хотин-қизлар кўпроқ кўтарилмоқда. XVI пленум йўли республикада ижтимоий вазиятни соғломлаштириш, порахўрлик, қариндош-уруғчилик, кўзбўямачиликни тугатиш имконини беради. Меҳнаткашлар пленум йўлини, партия комитетларининг ҳамма нарсада тартиб ўрнатиш борасидаги амалий ишларини қизғин маъқуллаб ва қўллаб-қувватлаб, экономика ва маданиятни ривожлантириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш вазифаларини тобора муваффақиятли ҳал этмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг бош йўлига ва халқнинг эзгу орзу-умидларига мувофиқ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари янги раҳбарларга ўз истеъдод ва қобилиятларини намоён этишга, илгари масъул участкаларга раҳбарлик қилган ходимларнинг эса ўз иши ва шахсияти моҳиятига қайта танқидий назар ташлаб чиқиши, ўз ишини қайта қуриб олиши, мавжуд нуқсонларни бартараф этиши ва давр билан ҳамнафас бўлишига ёрдам берди. Бу эса, Михаил Сергеевич Горбачевнинг сўзлари билан айтганда, омилкорлик, янгиликни ҳис этиш, ташаббускорлик, масъулиятни ўз зиммасига олишда журъат ва шунга тайёрлик, вазифа қўябилиш ва унинг ҳал этилишини охирига етказиш маҳорати, хўжаликни юритишнинг сиёсий моҳиятини эътибордан қочирмаслик қобилияти сингари фазилатларнинг аҳамиятини янада оширади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми руҳида амалга оширилган ишларга баҳо берар эканмиз, биз ишларимиздаги ўзгаришлардан фахрланамиз, энг муносибларнинг муносиблари қанчалик маҳоратли раҳбарларга айланиб бораётганликларини шууримиздан ўтказамиз.

Қайта қуришлар ва муваффақиятларни, соғлом маънавий муҳитни, меҳнат шижоати ва социал адолат тантанасини «Ўзбексельмаш»да унинг бош директори Ў. К. Исмоиловсиз, В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатида — унинг раҳбари В. Н. Сигединсиз, «Ўзбекнефть», Қўқон ип йигирув-пайпоқ тўқув, Наманган аврли газламалар бирлашмаларида — уларнинг бош директорлари К. Ж. Ҳаққулов, М. И. Исмоилов, С. Т. Тўхтабоевларсиз тасаввур қилиш мумкин эмас.

Бу раҳбарлар фақат ишлаб чиқаришнинг моҳир ташкилотчиларигина эмас, шу билан бирга ўз меҳнат коллективлари учун тарбиявий намуна ҳамдирлар. Уларнинг шахсий масъулияти, ишчанлиги, маънавий мусаффолиги ғоят юксак тарбиявий намунадир.

Бу давр билан ҳамнафаслик намунасидир. Мана шу руҳ Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати А. Тиллабоев, Конимех районидаги Тельман номли совхоз директори К. К. Абдуллаев, Шимолий кон бошқармаси директори Б. Н. Зиздо, «Югпроммонтаж» трестининг бошлиғи А. А. Борисенко ва бошқа кўплаб раҳбарларнинг обрў-эътиборини оширмоқда.

Уларнинг обрў-эътибори КПСС Марказий Комитетининг талаблари асосида республика шароити учун барча вазифаларни конкретлаштириб берган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми йўлидан қатъият билан боришдадир.

Уларнинг обрў-эътибори хўжалик ва экономикани интенсивлаштиришга, ҳар бир коллективда, ҳар бир шаҳар, ҳар бир районда ижтимоий муҳитни соғломлаштиришга қаратилган ташаббусларини меҳнаткашлар кенг қўллаб-қувватлаётганлигидадир.

Бироқ барча коммунистлар ва раҳбарлар давр талабига ҳамнафасликнинг зарурлигини мана шундай англаб етдиларми? Биз кутаётган ўзгаришлар тақдирини — социал адолатни оғишмай таъминлаш, ярим-ёрти тадбирлар билан ҳам, кампаниячилик билан ҳам асло умумийлиги бўлмаган қадамлар қўйишни ҳар кимга ҳам ишониб топшириш мумкинми?

Албатта, йўқ. Шундай кишилар ҳам борки, улар ўзларини бадном қилиб қўйдилар, бошқаларга раҳбарлик қилиш ҳуқуқини бой бердилар. Маънавий носоғломлик, дабдабабозлик ва ваъдабозлик, тафаккурдаги турғунлик, юлғичлик ва кўзбўямачилик билан ўзларини шу ҳуқуқдан маҳрум қилдилар. «Бундай ходимлар ҳеч қаерда раҳбарлик лавозимини эгаллай олмайдилар». Михаил Сергеевич Горбачев Ленинградда, партия активи йиғилишида шу сўзларни айтганида, залда қарсаклар янгради. Чунки ўзларини кенг фикрли кишилар қилиб кўрсатувчи калтабинлар, сўзамол уқувсизлар ҳаммамизнинг жонимизга теккан эди. Бундай кишиларнинг сўзи ишига асло тўғри келмайди, бутун эътиқоди эса, айтиш мумкинки, тил учида илиниб турарди.

Бироқ худди мана шу кишилар ўзлари номаъқул мақсадларда фойдаланиб келган юқори лавозимларини бой бериб қўйганликлари билан ҳанузгача ич-ичидан асло келиша олмаётирлар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин бундай кишиларнинг оёғи куйиб қолди. Лекин улар ҳалигача худди тушунмагандай «Лавозимимдан нима учун олишди? Нега жазони партия учет карточкасига ёзиб қўйишди?» деб асл башараларини ниқоблашга интилмоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси миш-мишларни авж олдирмоқда.

Барча даражадаги идораларга «юмалоқ хат»ларнинг ифлос оқими тўхтамаётир.

Бироқ бундай шикоятлар қанчалик синчиклаб текширилмасин, уларнинг бирор сатри ҳам ҳаққоний бўлиб чиқмади. Хизматдаги икир-чикирлар ёки маънавий қашшоқлик учун илгари жазо берилмаганлигига ишоралар асло ҳисобга кирмайди. Шунинг учун ҳисобга кирмайдики, эндиликда ҳайбаракаллачилик ва юмшоқ кўнгиллиликка ҳеч қачон қайтилмайди.

Уни шунинг учун лавозимидан бўшатишдики — халққа хизмат қилишнинг юксак масъулиятини ҳис этиш ўрнига бу лавозим унинг учун шахсий бойлик орттириш манбаига айланиб қолди. Уни шунинг учун партиядан ўчиришдики, чунки бу одам айтиш мумкинки, тушида ҳам, ўнгида ҳам — амалда аллақачон коммунист номига номуносиб бўлиб қолган эди. Ҳашаматли дала ҳовлиси ҳам, минг-минг сўмлаб поралар билан лиқ тўла темир сандиқ ҳам, лаёқатсиз қариндош-уруғлар ва текинхўрларнинг «отамерос мулки»ни тўлдирган аҳил улфатлар ҳам бу юксак номга асло сиғишмайди. Шунинг учун уни партиядан ўчириб, учет карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговар эълон қилишдики, бу киши партия нормалари талабларини бузди, партия Уставини буткул унутиб қўйди.

Айрим собиқ раҳбарларнинг илгари йўл қўйган қусурига берилган баҳо билан келиша олмаётганлиги сабабли шикоятлар оқими тинмаяпти, турли овозалар тарқатилиб, миш-мишлар авж олдирилмоқда. «Қўшилмаганлар» куч-ғайратларини ўзларига ишониб топширилган иш участкаларида сарфлаш фойдали эканлигини амалда кўрсатиш ўрнига бўлмағур ишларда ҳаддан ташқари кўп ғайрат бағишламоқдалар ва бугун бизни мана шу баъзи асоссиз миш-мишларга барҳам беришга мажбур этмоқдалар. Эҳтимол, шу тариқа юқори лавозимдан бўшаган кишиларда дилсиёҳлик билан афтни буриштириб таниш ва нотанишлардан: «Нима учун жазолашди?» деб сўрашга иштиёқлари сўнар, эҳтимол уларни ўзича қўллаб-қувватлаётган, ҳайбаракаллачилик қилаётган кишиларда миш-мишлар гирдобига тушиб қолмаслик учун соғлом ақл-идрок уйғонар.

Ўзининг ҳозирги ҳолатини тушуниб етмаётганлар орасида собиқ республика қишлоқ қурилиши министри Н. Ғ. Қурбонов, Чет эл туризми бўйича Ўзбекистон ССР Бош бошқармасининг собиқ бошлиғи Ҳ. Р. Раҳимов, Тошкент давлат медицина институтининг собиқ ректори Ў. О. Орипов, республика Кўрлар жамиятининг собиқ раиси Қ. П. Примқулов, Тошкент область халқ маорифи бўлимининг собиқ мудири А. Э. Назаров, республика Фанлар академиясининг собиқ президенти О. С. Содиқов, Ўзбекистон Ёзувчилар союзининг собиқ биринчи секретари С. О. Азимовлар бор.

Албатта, бошқа кишилар ҳам йўқ эмас.

Бироқ худди мана шу кишиларнинг уларга нисбатан кўрилган чоралардан норозилик, айбсиз айбдорлар либосини кийиб олишга интилиш бирлаштиради. Улар аччиқ сабоқлардан тўғри хулосалар чиқариб олиш ўрнига, ҳаёти ва иши билан кишилар кўзига соф виждон билан қараш ҳуқуқига эга бўлиш учун интилиш ўрнига мана шундай қилмоқдалар. Дарвоқе, уларнинг ҳаммалари ҳам ўз лавозимларидан бўшатилган эмаслар, айримлари пенсияга чиқишди, бошқалари эса ижодий ишга ўтишди. Баъзилари ҳатто партиявий жазо ҳам олишмади — уларни бундай жазодан осонгина сақлаб қолишди.

Аслини олганда, баъзи партия ташкилотлари ва комитетларининг худди мана шундай принципсизлиги ҳар бир кишининг қилмишини дарҳол муносиб баҳолаш имконини бермади. Шундай ошкораликнинг таъминланмаганлигига таажжубланиб: «Нима учун?» деб бериладиган саволларга қулай муҳит яратди.

Бу масалаларни ойдинлаштиришга ҳаракат қиламиз.

Н. Ғ. Қурбоновга қишлоқ қурилиши министри юксак лавозимини ишониб топширишди. Бу идорада иш оз эмас. Бироқ у қишлоқ қурилишида тартиб ўрнатишга шошилмади. Кўпроқ ўзининг шаҳардаги муаммоларини ҳал этиб олишга уринди. Бундай муаммолар оз эмасди — фақат оилани тебратишгина эмас, балки ўзига ёқиб қолган бир аёлнинг ҳам кўнглини ҳушлаши лозим эди. Министр бу эркин келишувни мустаҳкамлаш мақсадида ўз маҳбубасига «Нива» хизмат машинасини бириктиб қўйди. Чунки хизматдаги «Волга» унинг ўзига керак эди.

Ишқий ҳардамхаёллик оилавий келишмовчиликка олиб келади. Бу эса, маълумки, хизмат вазифасини ўташда яхши ёрдамчи бўлолмайди. Табиийки, министрликдаги ишлар ҳам барбод бўла борди.

Биз, нимасини ҳам айтайлик, жуда нозик мавзуга ўтиб қолдик. Фақат бир мақсадда шундай қиляпмиз. Ҳар ким оила ва никоҳ муаммосини ҳал этишда эркин эканлигини эслатмоқчимиз. Бироқ бу ишлар ахлоқимизга мос тушиши зарур. Қонунларимиз ҳам шуни кўзда тутади. Энг аввало ўз киссасини давлат кассаси билан чалкаштирмаслик лозим.

Ҳ. Р. Раҳимов ҳам кўнгил бобида тойди. Бироқ унинг севгиси ўз фарзандига қаратилган эди. Маълумки, бундай севги қораланмайдигина эмас, ҳатто рағбатлантирилади ҳам. Бироқ у қонун ва ахлоқ доирасида

БИР ЧАНОҚ ҲАМ НОБУД БЎЛМАСИН

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди:

ҚУМҚЎРҒОН РАЙОНИ—район партия комитетининг секретари М. У. Абдуллаев, район ижроия комитетининг раиси Ж. А. Менглибоев, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Ш. Жуманазаров, райсельхозтехника бошқарувчиси У. Т. Чўтбоев, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Ж. К. Шойматов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси А. Қултўраев, район комсомол комитетининг секретари С. Мингноров;

ТЕРМИЗ РАЙОНИ — район партия комитетининг секретари Ж. А. Абдулҳакимов, район ижроия комитетининг раиси А. Р. Боймўродов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Ж. Авлиёқулов, райсельхозтехника бошқарувчиси А. Турсунов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Х. М. Ўрозов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Х. Бамиров, район комсомол комитетининг секретари Р. Камолиддинов;

КЕГАЙЛИ РАЙОНИ — район партия комитетининг секретари С. Ержонов, район ижроия комитетининг раиси Д. Қўшқарбоев, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Ш. Ойназаров, райсельхозтехника бошқарувчиси О. Маметназаров, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Б. Болтаев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси А. Отажонов, район комсомол комитетининг секретари С. Менглимуротова.

«ҲОСИЛ—85»

● АНДИЖОН

КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун курашаётган Ленин районн пахтакорлари оширилган социалистик мажбуриятларини бажардилар. Республика хирмонига 37600 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳосилдорлик 37,6 центнерни ташкил этди. Йиғим-теримни тез ва соз ўтказишга эришган «Правда Востока», «Социализм», Карл Маркс номли колхозларнинг аъзолари катта муваффақиятга эришдилар.

Районда ҳозирга қадар ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига 7915 тонна пахта топширилди.

● ТОШКЕНТ

Янгийўл районидан пахта тайёрлаш бўйича оширилган социалистик мажбурият адо этилганлиги ҳақида хушхабар олинди. Давлатга 34951 тонна пахта топширган район миришкорлари ялпи хирмонни 35 минг тоннага етказишни кўзлашмоқда.

* * *

Пискент райони деҳқонқонлари ҳам пахта тайёрлаш бўйича оширилган социалистик мажбурият бажарилганлигини маълум қилдилар. Қабул пунктларига пландаги 42500 тонна ўрнига 45027 тонна хом ашё етказиб берилди. 27015 тонна «оқ олтин» «зангори кема»лар бункеридан тўкилди.

● ҚАШҚАДАРЁ

Қарши районидаги «Ленинизм» совхози коллективидан ғалаба рапорти олинди. Хўжаликда ҳар гектар ердан 32 центнердан ҳосил олиниб, давлатга 6650 тонна «оқ олтин» топширилди. Шунинг 3700 тоннаси агрегатлар бункеридан тўкилди. Қабул пунктларига 1800 тонна ингичка толали пахта етказиб берилди.

Хўжаликда пахта тайёрлаш бўйича беш йиллик план ҳам бажарилди. Ўтган давр мобайнида 34040 тонна ўрнига 40681 тонна «оқ олтин» тайёрланди. Шунинг 12250 тоннаси ипак пахтадир.

Ҳар гектар ердан 42-50 центнердан хирмон кўтаришга эришган Мавжуда Тошмуродова, Карим Сайфиевлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари муваффақиятга салмоқли улуш қўшдилар. Арслон Манноновн, Дўстбой Баратов, Усмон Тоғаймуродов, Тоир Адиев каби моҳир механизаторлар 145-170 тоннадан пахта теришга эришдилар.

Пешқадам теримчилардан Шозада Давронова, Гўзал Хонниёзова, Гулчеҳра Бобожонова, Раҳбар Хонқулова, Сора Маматова, Ҳуринисо Хўжақуловаларнинг ҳар бири ҳозиргача 9-10 тонналик хирмон уйди.

XXVII „ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 21 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун —областлар; иккинчи устун —бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун—мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун—мавсум бошидан буён.

ФАРҒОНА	0,07	110,08	0,04	36,79
НАМАНГАН	0,04	107,45	—	85,61
ТОШКЕНТ	0,03	103,52	—	101,31
СИРДАРЁ	0,05	100,89	—	107,15
Андижон	0,07	98,60	0,04	62,00
Сурхондарё	0,35	98,25	0,02	87,61
Хоразм	0,06	93,95	0,09	55,08
ҚҚАССР	0,18	93,16	0,07	73,03
Жиззах	0,03	86,63	—	79,21
Бухоро	0,02	84,83	0,02	17,04
Самарқанд	0,12	84,42	—	43,40
Навоий	0,05	82,43	0,05	45,99
Қашқадарё	0,16	72,32	0,21	51,36
Республика бўйича:	0,11	93,87	0,05	65,69
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
СУРХОНДАРЁ	0,64	158,31	0,05	154,09
НАМАНГАН	0,06	110,46	—	—
Бухоро	0,17	77,52	—	—
Қашқадарё	0,50	74,28	0,29	60,10
Навоий	0,12	58,91	0,35	31,29
Республика бўйича	0,54	122,66	0,13	111,26

● ФАРҒОНА

Ленинград районидаги Ҳамза Ҳакимзода номли совхоз миришкорлари пахта тайёрлаш планини муваффақиятли якунладилар. Давлатга 12 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берган азаматлар яна 250 тонна пахта тайёрлашни кўзлашмоқда.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 21 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта; учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
БУВАЙДА	123,55	51,06
БАҒДОД	114,74	34,27
ЎЗБЕКИСТОН	113,10	32,08
РИШТОН	113,07	67,87
ФРУНЗЕ	111,94	45,81
ОЛТИАРИҚ	111,73	69,89
ЁЗЁВОН	110,14	26,84
ҚУВА	109,71	30,43
ЛЕНИНГРАД	108,19	47,58
КИРОВ	106,19	31,20
ОХУНБОБОЕВ	106,00	12,54
ТОШЛОҚ	101,65	16,80
ФАРҒОНА	100,22	8,64
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
ЧОРТОҚ	118,49	63,65
НАМАНГАН	116,50	100,26
ЯНГИҚЎРҒОН	115,39	65,10
КОСОНСОЙ	113,12	122,78
УЙЧИ	110,25	30,71
ТЎРАҚЎРҒОН	106,44	65,65
ЗАДАРЁ	106,29	100,11
НОРИН	104,24	108,19
ПОП	104,20	71,57
УЧҚЎРҒОН	103,36	101,83
ЧУСТ	100,10	42,93
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
ЯНГИЙЎЛ	113,07	116,16
ҒАЛАБА	106,50	137,75
ЎРТА ЧИРЧИҚ	106,47	103,22
ПИСКЕНТ	105,98	94,89
ЧИНОЗ	104,36	85,05
КОММУНИСТИК	103,67	117,72
БЎКА	102,05	106,90
ОҚҚЎРҒОН	100,49	102,02
Бекобод	96,66	58,59
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
ВОРОШИЛОВ	106,80	133,15
КОМСОМОЛ	104,13	105,07
ГУЛИСТОН	101,81	132,99
ОҚОЛТИН	101,80	106,70
БОЁВУТ	101,10	108,58
ИЛЬИЧ	100,43	106,29
Сирдарё	98,43	95,28
Ховос	94,28	66,32
Меҳнатобод	90,22	71,43
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
БАЛИҚЧИ	113,06	79,80
МОСКВА	110,39	21,52
КОМСОМОЛОБОД	106,70	137,42
ЛЕНИН	106,34	50,29
ОЛТИНКЎЛ	105,96	29,17
БЎЗ	103,17	90,60
ИЗБОСКАН	102,36	58,61
Андижон	96,09	53,07
Марҳамат	94,58	51,25
Қўрғонтепа	89,38	94,11
Пахтаобод	89,26	47,70
Хўжаобод	86,55	33,25
Жалолқудуқ	78,95	48,57
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
ЛЕНИН ЙЎЛИ	107,10	145,85
АНГОР	103,95	78,17
ШЎРЧИ	103,22	63,47
ЖАРҚЎРҒОН	102,33	105,53
ҚУМҚЎРҒОН	101,84	71,40
ТЕРМИЗ	100,99	85,57
БОЙСУН	100,77	97,22
ГАГАРИН	100,28	129,08
Шеробод	96,63	107,78
Олтинсой	91,93	42,43
Денов	90,34	42,54
Сариосиё	83,62	31,81
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
ГУРЛАН	120,65	74,54
ХОНҚА	115,78	83,52
ЯНГИБОЗОР	104,60	101,09
Урганч	95,03	64,23
Ҳазорасп	93,14	25,16
Шовот	89,68	45,06
Хива	89,32	36,66
Янгиариқ	83,93	48,38
Боғот	81,65	43,17
Қўшкўпир	75,43	37,86
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
ЛЕНИНОБОД	102,85	109,42
АМУДАРЁ	100,71	82,55
КЕГАЙЛИ	100,61	92,83
Хўжайли	98,58	106,90
Чимбой	98,44	78,26
Шуманай	94,78	73,61
Қораўзак	92,18	88,28
Беруний	92,05	54,71
Қўнғирот	88,79	61,20
Элликқалъа	83,24	53,30
Тўрткўл	79,98	41,21
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
ЗОМИН	106,21	61,63
ЗАРБДОР	100,03	86,37
Пахтакор	89,90	81,18
Октябрь	88,15	84,05
Арнасой	86,84	82,07
Дўстлик	86,64	92,16
Мирзачўл	78,17	72,98
Жиззах	77,15	45,94
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Ғиждувон	98,47	16,70
Олот	94,40	27,23
Бухоро	90,22	4,07
Вобкент	84,98	21,70
Свердлов	84,64	9,58
Шофиркон	84,20	6,44
Қоракўл	81,01	28,47
Пешку	80,62	17,38
Ромитан	75,25	27,81
Когон	63,16	5,98
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Каттақўрғон	98,70	53,46
Пастдарғом	92,18	32,29
Пахтачи	90,59	62,41
Нарпай	86,84	58,66
Оқдарё	82,84	35,93
Пойариқ	82,27	32,49
Иштихон	81,56	37,41
Большевик	76,00	45,02
Жомбой	69,55	34,42
НАВОИЙ ОБЛАСТИ		
Навоий	92,00	71,17
Қизилтепа	84,88	19,98
Хатирчи	83,03	54,73
Навбаҳор	70,76	33,43
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Қарши	87,16	88,86
Яккабоғ	86,89	58,25
Китоб	83,35	51,72
Қамаши	79,93	33,42
Ульянов	77,88	51,59
Косон	74,47	62,19
Нишон	71,69	62,49
Ғузор	69,68	37,04
Шаҳрисабз	66,10	32,81
Чироқчи	64,80	29,59
Муборак	64,04	63,85
Усмон Юсупов	59,22	44,26
Баҳористон	54,05	48,52

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

БМТ Бош секретарининг мактуби

НЬЮ-ЙОРК. БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев билан АҚШ президенти Р. Рейганга мактуб йўллаб, уларнинг Женевадаги учрашувига бутун халқаро ҳамжамият зўр қизиқиш билан қараётганлигини таъкидлади ва учрашув давомида тинчлик мақсадларига эришишга ҳамма умид билан қараётганлигини айтди.

Бундан 40 йил муқаддам тарихдаги хунрезлик уруши ниҳоясига етаётган бир пайтда ана шу даҳшатли можарода иттифоқчи бўлган сизларнинг иккала мамлакатингиз истиқболга назар ташлаб, биргаликда донишмандларча ҳаракат қилган эди. Тинчлик зарурлигини ва бу тинчликни сақлаб туриш учун энг қудратли миллатларнинг алоҳида масъулиятини тан олиб, улар бошқа давлатлар билан биргаликда БМТга асос солдилар. Барча мамлакатларнинг равнақи йўлидаги бу тарихий воқеа уларнинг ҳамкорлигисиз амалга ошмаган бўлар эди.

Башарти Совет — Америка музокаралари ҳар икки мамлакат ўртасида ишонч ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун негиз яратишга олиб келса, бу улкан ва регионал проблемаларни, жумладан БМТ доирасида ҳал этишдан йирик силжишларга эришиш учун қулай шарт-шароитни яратишга ёрдам беради, деб таъкидлади Х. Перес де Куэльяр.

(ТАСС).

ЭРОН—ИРОҚ УРУШИ

БАҒДОД. (ТАСС). Эроннинг узоққа отадиган артиллерияси Ироқ жанубидаги Аль-Харита аҳоли пунктини тўпга тутди, деб хабар беради Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида. Ўтган кун мобайнида фронтнинг марказий участкасида, Басрадан шарқдаги районда ва Майсан секторида жанглар бўлди.

НИКОСИЯ. (ТАСС). Сердешт, Сумар ва Мехран аҳоли пунктлари районида шиддатли тўп отишмалари бўлди, деб хабар беради Эрон ИРНА ахборот агентлиги.

Эрон авиацияси Ироқнинг Майсан вилоятидаги иқтисодий объектларга зарба берди. Эроннинг ҳамма самолётлари ўз базаларига қайтиб келди, дейилади агентликнинг хабарида.

Ироқ артиллерияси Ободон шаҳрини тўпга тутди.

СССР—АҚШ адабий мулоқоти

ВИЛЬНЮС, 19 ноябрь. (ТАСС мухбири). Совет — Америка адабий учрашувининг қатнашчилари бугун Вильнюсдаги санъат ходимлари саройида давра столи атрофида йиғилдилар. Бу ерда «Умуминсоний бойликларни сақлаб қолишда ёзувчининг роли» шиори остидаги ижодий мунозара бошланди.

— Бу мавзу бизнинг нотинч давримизда ҳар қачонгидан кўра актуал янграмоқда, — дейди Литва халқ ёзувчиси Миколас Слуцкис. — Чунки инсониятнинг ўзини сақлаб қолмай туриб, инсон бойликларини сақлаб бўлмайди. Бунга эса ер юзида ҳаётни қадрлаётган барча кишиларнинг куч-ғайратларини бирлаштирмай туриб эришиш мумкин эмас. Женевада Олий даражадаги учрашув ўтаётган бир пайтда Совет—Америка ёзувчилари мулоқотининг масъулияти ошмоқда. Мамлакатимизнинг ҳажми ва мақбуллиги жиҳатидан мислсиз таклифлари натижасида қарама-қарши туришнинг ғоят хатарли чизиғидан қайтишнинг жуда реал имконияти пайдо бўлди, деб ўйлайман.

Биз, Совет адиблари ҳозирги замоннинг ерда ва космосда қуролланиш пойгасини жиловлашдан иборат бош масалаларини ҳал этишда ўз сўзимиз билан ёрдам бериш учун куч-ғайратимизни аямаймиз. Американик ҳамкасбларимиз билан ҳозирги учрашувда ҳам биз буни баралла айтамиз.

Мунозара қатнашчилари орасида совет саҳнасида қўйилган бир қанча пьесаларнинг автори, Американинг таниқли драматурги Артур Миллер бор.

— Мен Вильнюсда бўлишимдан хурсандман, бу ерда бизни ғоят дўстона қабул қилишмоқда, — деди у. — Бундай муҳит давра столи атрофидаги учрашувни ўтказишга кўмаклашмоқда, менинг фикримча, бу учрашув Америка ва Совет ёзувчиларининг бир-бирларини яхшироқ билиб ва тушуниб олишларига имкон беради.

АҚШдан келган меҳмон Женевада ўтаётган Олий даражадаги учрашув тўғрисида гапириб, менинг фикримча, ядро аслаҳахоналари ўсишини тўхтатиш, сўнгра эса уларни анча камайтириш тўғрисида аҳдлашиб олиш музокара қатнашчиларининг бош вазифасидир, деб таъкидлади. У мулоқотни ўтказишда катта муваффақиятлар тилади.

* * *

20 ноябрда учрашув Литва пойтахтида ўз ишини давом эттирди.

Ер юзида ҳаётни сақлаб қолмай туриб, инсоний бойликларни сақлаб бўлмайди, деб таъкидлашмоқда учрашув қатнашчилари. Бунинг учун эса холис ниятли барча кишиларнинг куч-ғайратларини бирлаштириш талаб этилади. Бинобарин, ёзувчининг тинчлик ва цивилизацияни ҳимоя қилиб айтаётган сўзи алоҳида аҳамият касб этади.

— Адабиёт ва санъат энг муҳим проблемаларни, энг аввало, ҳозирги замоннинг бош проблемаси — тинчликни ҳимоя қилиш проблемасини ҳал этиш учун кўп иш қилиши мумкинлигига ишонаман,— деб таъкидлади таниқли негр драматурги Чарльз Фуллер. Унинг сценарийсига мувофиқ суратга олинган урушга қарши, ирқчиликка қарши фильм — «Армия воқеаси» картинаси XIV Москва халқаро кинофестивалида олтин соврин билан тақдирланди. Меҳмон АҚШ ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасида ишонч ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш учун иккала мамлакат адибларининг учрашуви муҳим аҳамиятга эга эканлигини қайд этиб ўтди.

Учрашувнинг барча қатнашчилари шу фикрга қўшилмоқдалар. 21 ноябрда учрашув тугади.

КОЛУМБИЯДА МОТАМ

БОГОТА. Колумбия ҳукумати Руис вулканининг отилиши натижасида Толима департаменти аҳолисининг бошига тушган фожиа муносабати билан мамлакатнинг бутун территориясида уч кунлик мотам эълон қилди. Расмий маълумотларга кўра, фалокат юз берган районда 22 мингдан кўп киши ҳалок бўлган ва бедарак йўқолган. Вулкан теварагида 20 минг гектардан кўп майдон лава, сув ва кул билан қопланган.

Маъмурлар бир қанча мамлакатлар, шу жумладан Совет Иттифоқи Колумбияга ёрдам бераётганлигини маълум қилдилар. Улар зарар кўрган районлар аҳолисига чодирлар, дори-дармон, хирургия асбоблари, вакцина юборишган. (ТАСС).

бўлса. Ҳ. Р. Раҳимовнинг хатти-ҳаракатида эса бу борадаги номутаносиблик тўла намоён бўлди. Ўғли Тошкент университетининг Шарқ факультетида таҳсил кўрарди. Чет мамлакатлар билан алоқалар бобида масъул ходим бўлган ота мана шу алоқаларни мустаҳкамлашга шахсий ҳисса қўшиш фикрида бир тўхтамга келди. У бутун қобилиятини ишга солиб, ўз ўғлини чет элга ишга юборди. Асосан эгри йўллар билан ҳаракат қилди. Бундан бир оз олдин масъул лавозимдаги отанинг лом-лим демай рози бўлганидан фойдаланиб, ҳомиладор хотинини уйидан ҳайдаб юборган ўғил чет элга чиқиш учун ҳужжатларини расмийлаштирди. Табиийки, унинг оилавий ишларидаги нохушлик ҳеч қаерда муҳокама қилинмади. Ҳужжатларни расмийлаштириш тартиби кўпол тарзда бузилди ва ёш мутахассис чет элга жўнаб кетди. Унинг йўқлигида хотинининг кўзи ёриди, меросхўр туғилди. Ҳ. Р. Раҳимов набирасини кўрмай туриб, ўзи яшаб турган беш хонали квартирага уни пропискадан ўтказди. Албатта, бу ишлардан келин хабарсиз эди. Афтидан, квартира майдони катта бўлса керак?

Фарзандларига меҳр-муҳаббатда медицина институтининг ректори Ў. О. Орипов бундан ҳам «оқибатлироқ» чиқиб қолди. У беш қизига ўзи бошқариб турган олий ўқув юртида таълим олиш учун барча имкониятларни яратиб берди. Бу одобсизликми, нокамтарликми? Шундай бўлса керак. Бироқ ҳамма гап мана шунинг ўзида эмас-да!

Унинг ректорлик лавозимидаги қизғин фаолияти кўпдан буён эътироз уйғотиб келарди. Қариндош-уруғчилик, маҳаллийчилик, кадрларга муносабатдаги енгилтаклик, қабул комиссияси составини тўлдириш чоғида олий мактаб тўғрисидаги низомни бузиш, аъзолик взносларини тўлаш чоғида партия Устави талабларидан чекиниш, шахсий нокамтарлик, қўполлик —йиллар давомида мана шулар тўғрисида гапириб келинди. Бироқ, бу гапларнинг бирортаси ҳам «тасдиқланмади». Фақат XVI пленум ғояларининг мусаффо таъсири туфайлигина бу фактлар тасдиқланди. Ана шулар тасдиқланган пайтда эса ректор ариза ёзди, республика соғлиқни сақлаш министри А. Худойбергенов бўлса уни ректорликдан бўшатди ва айни пайтда худди шу олий ўқув юртининг кафедра мудирлигига тасдиқлашни унутмади. Кафедрани шу тариқа мустаҳкамлашни изоҳлаб бериш осон эди: Ў. О. Орипов ҳали ректор бўлиб ишлаб турганидаёқ бу лавозимга конкурс бўйича сайланган эди.

Шуни ҳам айтиш керакки, бундай конкурсларни ўтказиш тажрибаси шубҳали. Бироқ ҳозир гап бунда ҳам эмас. Лавозимидан бўшатилган ректор партия этикаси ва партия Уставига зид тарзда партия ташкилотида муҳокама қилинишдан қутулиб қолди. Унинг кафедрага ўтказилишини тушунтириб бўлмаслик кишиларни турли фикрларга олиб борди. «Айбсиз жазоланган»нинг ўзи эса қўлларини ёйиб: «Нима учун?!» деб сўрарди.

Бир йилдан кейин партия йиғилиши мана шу саволга истар-истамай жавоб беришга киришди. Ушбу партия ташкилотида енгиллаштирувчи ибораларни қанча лик узоқ излашган бўлмасин, Ҳамза район партия комитети бюросида ишнинг моҳияти ойдинлашди. Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишдаги хатолари, қариндош-уруғчиликни авж олдиргани, шахсий нокамтарлиги, КПСС Уставини бузганлиги ва бошқа кўпгина хатолари учун коммунистга учет карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди.

Партия ташкилоти, партия комитетлари, Тошкент шаҳар партия комитети ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талабларига очиқ-ойдин номувофиқ ҳаракат қилишди. Уларнинг хатти-ҳаракатлари партия амал қиладиган юксак ошкоралик принципи билан ҳам асло қовушмасди. Ўйлаймизки, бу хатти-ҳаракатлар ақл-идрокка ҳам зид эди. Институтда ҳалигача тартиб ўрнатилган эмас. Бу ердан турли ташкилотларга юборилаётган шикоят ва имзосиз хатларнинг оқими камаймаётир. Умуман бу шикоятлар тўхтармикан? Ў. О. Орипов деярли ўн беш йил мобайнида «ўз» коллективини шакллантириб келган, бинобарин, институтнинг янги раҳбарлиги йўлига тўғаноқ бўладиганлар бу ерда оз эмас. «Жабр кўрган» собиқ раҳбарнинг эндиликда— қаттиқ партиявий жазо олганидан сўнг коллективда ишлаши мақсадга мувофиқми? Ўйлаймизки, Тошкент медицина институтидан бошқа бу олим ўз билими ва тажрибасини қўлланиши мумкин бўлган муассасалар оз эмас. Ахир, институтдаги вазиятни соғломлаштириш иш манфаатлари учун зарур эмасми?

Шу муносабат билан Қ. П. Примқулов тарихи ҳам ибратлидир. У республика Кўрлар жамиятига узоқ давр раҳбарлик қилди. Кейинги йилларда эса ўзи хон, кўланкаси майдон бўлиб қолди. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг инвалидлар тўғрисидаги ғамхўрлигини ҳар қандай йўл билан камситган, кўзи ожиз кишилар учун белгиланган имтиёз ва бошқа енгилликларни эса ўзининг шахсий ташкилотчилик қобилияти меваси деб кўрсатган одам тўғрисида яна нима дейиш мумкин? Унинг ҳамма хатти-ҳаракати кишиларда мутелик ва лаганбардорликни кучайтирарди. Бундай шароитда раис ишдан ўз-ўзича четга чиқиб қолиши қийин эмасди. У ўз обрў-эътиборини моддий рағбатлантириш фондидан қонунсиз равишда «насиба» улашиш, ўз адресига мақтовларни авж олдириш орқали тутиб турарди. «Ишончли кишилар» учун ҳамма шароитлар яратиб берилганди. Улар раисга ҳам, унинг хотинига ҳам садоқат билан хизмат қилишарди. Раиснинг одамлари тугалланмаган ўрта маълумотли хотини учун ҳатто малака ошириш курсини ҳам ташкил этишди. У ушбу курсга ўз ошхонасида ишлагандек раҳбарлик қилди.

Шуниси ҳам борки, бу хонадонда ошхонага раҳбарлик қилиш ҳам осон эмасди. Бунинг сабаби эса жуда ҳам оддий: раис ва унинг қариндош-уруғлари яшаган — икки хонали квартирада ҳам, тўрт хонали квартирада ҳам, коттежда ҳам, жамиятнинг меҳмонхонасида ҳам кўплаб ошхоналар бор эди.

Ҳамма қилмишлардан жазосиз қутилиб кетиш шунга олиб келдики, жамият корхоналарида иш барбод бўлди, молиявий суиистеъмолликлар, меҳнат қонунчилигини бузиш фактлари кучайди. Буларнинг ҳаммасини ҳисоблаб чиқиш қийин.

Бироқ ҳаммасини ҳисоблаб чиқишди. Қ. П. Примқулов партия учет карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор олди. Марказий правление пленуми уни ишдан бўшатди. Аммо бундан анча илгарироқ Марказий Комитет XVI пленуми талабларига ўзининг номувофиқ эканлигини ҳис этиб, Примқулов тўнини тескари кийиб олди! Турли ташкилотларга гўё кимдир ноёб раҳбарни, айтиш мумкинки, қадрдон отахонни ишдан бўшатмоқчи деган хатлар ёғилиб кетди.

Ноёб раҳбар ва отахоннинг ўзи бу хатларни айтиб туриб ёздирарди. Уларга имзо қўядиган кишилар ҳам топиларди. Ахир бу кишилар Кўрлар жамияти аъзолари учун қилинган ҳамма яхшиликлар партия ва давлат ғамхўрлигининг натижаси эмас, балки раҳнамо отахон раиснинг хизмати эканлигига ишонишардида. Тўғри, бошқа жиҳатлар ҳам аниқланди. Кўплар мутлақо бошқа қоғозларга имзо чекишарди. Уларга бошқа қоғозга қўл қўйдириб, имзолардан эса «илтимоснома» ва «шикоят»лар учун фойдаланишарди. Қ. П. Примқуловнинг худди мана шу қайноқ фаолиятига ҳеч ким партиявий баҳо бермасди.

Партиявий ошкораликни мана шу тариқа унутиб қўйиш оғир оқибатларга олиб келиши шубҳасиздир. Қуйидаги факт ҳам бунга ибратомуз намуна.

А. Э. Назаров Тошкент область халқ маорифи бўлимини бошқарарди. Унинг фаолиятида қўполлик, ўдағайлаш, ёқмайдиган кишиларни силтаб ташлаш, кабинети эшигидан совға-салом кўтариб келган ёки болаларининг икки тўйида ҳам мўмай тўёналар билан ўзини кўрсатган кишиларнинг қилмишларини тўғридан тўғри хаспўшлаш билан уйғунлашиб кетарди. Иш шунга бориб етдики, мактабларни янги ўқув мавсумига тайёрлаш учун мусобақада мукофотлар ва совринли ўринларни дарслар бошланишига умуман тайёргарлик кўрмаган районлар оларди.

Буларнинг ҳаммаси Тошкент область халқ маорифи бўлими партия ташкилотига, Тошкент область ва Фрунзе район партия комитетларига, республика Маориф министрлигига маълум эди. Шунга қарамай министрлик бу арбобни тўрт тамонинг очиқ деб қўйиб юбордики, у ўзига энг қулай йўл — Бекобод районини танлади. У шу райондаги Мавлонов номли совхозга директор бўлиб борди. Тўғри, ҳозир унинг маориф бобидаги «хизматлари» билан маъмурий органлар шуғулланишмоқда. Бу «хизматлар»нинг характери хусусидаги саволга шу органлар вақти-соати билан жавоб беришади. Лекин бошқа бир савол ҳам бор: Фрунзе район ва Тошкент область партия комитетлари собиқ халқ маорифчисини коммунистнинг топ-тоза учет карточкаси билан совхоз жабҳасига юборишга қандай муваффақ бўлишди?

Яна бир савол бериш мумкин. Маориф министрлиги бу арбобга унинг ўз хоҳишига кўра жавоб берар экан, у ва унга ўхшаш шахслар қандай қилиб тарбиявий ишнинг ташкилотчилари бўлишлари мумкин деган принципиал гапдан нима учун четлаб ўтди?

Очиғи, кимлардир улардан ўрнак олишини истамаймиз. Бу фақатгина маориф системасига тааллуқли эмас. Бутун ҳаётимизда бундайлардан ўрнак олмаслик керак. Айниқса тарбиячиларнинг қўлида бутун бир ижодий союз каби улкан минбар бўлганида, ундай шахслардан ўрнак олиш ғоят зарарлидир.

Масалан, Ўзбекистон Ёзувчилар союзини олайлик.

С. О. Азимов Ёзувчилар союзига раҳбарлик қилар экан, адабиётчининг виждони, унинг халққа хизмат қилишдаги поклиги, ўтмишнинг лаънати иллатларига қарши муросасиз кураш олиб бориш зарурлиги, асарининг ҳар бир сатри билан кишиларга қувончли эътиқод, коммунистик идеалларни сингдиришга интилиш ҳақида тўғри гапирарди.

Аммо худди мана шу даврда республика адабиёти шундай ғоявий қашшоқ ижод маҳсуллари билан «бойиди»ки, бунақанги асарлар ўн йиллар мобайнида ҳам яратилмаган эди. Бу саёз асарлар енгилгина нашр этилиб турган пайтда, ижодий союз раҳбари бир йилнинг ўзида оз эмас, кўп эмас... юзта енгил автомашина ундириб олиш ташвиши билан банд эди. Бугун СССР Ёзувчилар союзидан олинган хатларни ўқиб, лимитлар бўйича республика учун йилига беш-еттитагина автомашина ажратилиши мумкинлигини кўрганда, адабиётчилар раҳбарининг иштаҳаси қанчалик наҳанглигини очиқ-ойдин сезасан, киши. Республика ёзувчилари учун чинакам ғамхўрлик кўрсатилганда ҳам майли эди-я. Афсуски, барча автомашиналар фақат Тошкентдагина тақсимланарди. Бу ерда эса Москвадан ҳали олинмаган автоколоннадан ташқари ҳам бир-икки йилда «Жигули»ни «Волга»га алмаштириб улгуришарди. Чамаси, садақа билан ўзига итоатгўйлар даврасини осонгина барпо этиш мумкин бўлса керак. Шундай бўлгач, ижодкорлар ва бунёдкорлар союзида юксак талабчанликка на ҳожат?

Мана шу жамоат ташвишлари раҳбарнинг шахсий иштиёқларини ҳам асло хаспўшламасди. Очиғини айтайлик, бу иштиёқлар кўп ҳам ижодий тусда намоён бўлавермасди. Кейинги йилларда бирон-бир аҳамиятли асар яратмагани ҳолда С. О. Азимов хизмат лавозимидан фойдаланиб, илгариги асарларини қайта-қайта чоп эттирар, булар деярли 15 минг сўмга баҳоланганди. У фақат қалам ҳақи билан қийналиб қолмаслиги учун ўзига белгиланган шахсий маошни ҳам олиб турарди. Бу маош ойига 400 сўмдан зиёд эди.

Очиғини айтганда, харажатлар ҳам оз эмасди. Фақат дала ҳовлисини қуриш пайтида ортиқча бир хона учун сарфланган харажат 12 минг сўмдан ошиб кетди. Ортиқча безакларнинг ўзи 40 минг сўмга тушди. Бу харажатларни шахсан раҳбарнинг ўзи эмас, балки Ёзувчилар союзи кўтарди.

Лекин унинг ўзи ҳам пул сарфлашига тўғри келарди. Турмушда нокамтарликка ва сарқитларга қарши курашга даъват эта туриб. С. О. Азимовнинг ўзи «Зарафшон» ресторанида ўғлига шундай тўй қилдики, «300 кишилик қора икра, 300 кишилик қизил икра, 800 дона кабоб, 400 кишилик ош», баданни қизитадиган ичимликлар, балиқлар ва бошқа ноёб нози-неъматлар учун қилинган ҳисоб-китоб ҳозир ҳам ижодий союз ҳажвчиларини илҳомлантириши мумкин.

Бу союзга энди С. О. Азимов раҳбарлик қилмаётир.

Бу кишининг бир пайтлардаги хизматларини ҳеч ким инкор этмайди. Бироқ, ҳамма шуни яхши биладики, кечаги куннинг аравасида олисга бориб бўлмайди. Шунга қарамай ўша хизматлари ҳам адолат тарозисига қўйилди ва С. О. Азимовга ижодий ишга ўтишга имкон берилди. Бироқ Ёзувчилар союзида, унинг партия ташкилотида шу ташкилотга раҳбарликдаги нуқсонларга ва унинг собиқ биринчи секретари шахсий хулқ-авторидаги камчиликларга объектив баҳо бериш, бу ерда ҳам бизнинг давримизда бекордан бекорга жазоламасликларини тушунтириб қўйиш лозим. Ҳозир давр бошқа. Ёзувчиларнинг баъзилари яхши-яхши китоблар яратиш ўрнига ҳанузгача С. О. Азимовни нима учун жазолаганликларини аниқлашга уриниб, таажжуб билан шикоятлар ёзаётган бир пайтда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми йўли тўғрисида ҳозир ҳам фикрлашиб олишнинг айни пайтидир.

Республика Фанлар академиясида ҳам мана шундай суҳбатни бошлаш кеч эмас. Академиянинг собиқ президенти О. С. Содиқовнинг нима учун соғлиғи туфайли пенсияга чиққанлиги тўғрисида камроқ ивир-шивир қилишлари учун шундай суҳбат ўтказиш даркор. Бу суҳбат пайтида худди мана шу соғлиқ кейинги йилларда президентга институтлар ва лабораторияларнинг фаолиятига чуқур кириб бориш, республикада академиянинг фанни мувофиқлаштирувчи ролини ташаббускорлик ва қатъият билан кўтаришга имкон бермаганлигини тушунтириб қўйишга тўғри келади.

Бу муҳим иш ўз ҳолига ташлаб қўйилган, қариндош-уруғчилик илдиз отаётган бир пайтда президент ёш илмий ходимлар эҳтиёжи билан ҳам шуғулланмай қўйди. Давлат манфаатлари эса ҳамма ишлар билан шуғулланишни тақазо этади. Академия Уставини, ундаги сайлов муддатларини унутиб қўйиш шунга олиб келдики, академикларимизнинг ўртача ёши етмиш бешга яқинлашиб қолди.

Буларнинг ҳаммаси тўғрисида гапириш ва ёзиш зарур. Ёзганда ҳам ҳар бир сўз ва ҳар бир сатр ишнинг ҳақиқий аҳволига мувофиқ бўлсин. Бу турли миш-мишлар ва иғволардан, кимларнидир асоссиз айблашлардан ва аввалги хизматларга маҳлиё бўлиб юришлардан ҳоли бўлиши керак, албатта.

Ишларимизнинг ҳақиқий аҳволи бугунги кунда КПСС Марказий Комитетининг қарорлари, умумхалқ муҳокамасига қўйилган съездолди ҳужжатлари ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми кўрсатмаларида белгилаб берилган.

Ишимизнинг ҳақиқий аҳволи шундайки, ҳамма соҳада ҳам ҳали тўла тартиб ўрнатиб улгурганимизча йўқ. Ҳамма соҳада эса тартиб ўрнатишимиз керак.

Бунинг учун ҳар бир киши ўз ўрнида давр талаби билан ҳамнафас бўлмоғи даркор.

Ахборот

«ОЛТИН ҚУМЛАР» ОРОМГОҲИ

Ульянов районига қарашли «Москва» совхозининг Оқжангал қишлоғи яқинида ташкил этилган оромгоҳ меҳнаткашларнинг севимли масканларидан бири бўлиб қолди. Сув бўйидаги бу масканга «Олтин қумлар» номи берилган. Дам олиш зонаси Муборак—Қарши магистрал йўлига яқин бўлгани учун ҳам кўпчиликка қулайлик туғдирмоқда. Косон, Ульянов, Муборак, Баҳористон ва Усмон Юсупов районларининг меҳнаткашлари ҳам бу ерда дам олиб ўтишни одат қилмоқдалар.

М. КАРИМОВ.

ҚУРИЛИШДА ҲАШАР

Ўн биринчи беш йилликнинг зарбдор объектларидан бири — Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг майдалаш-саралаш комплекси қурилиши тезкорлик билан олиб борилмоқда. Комплекс мис саралаш фабрикасига қарашли бўлиб, қурилиш ишлари якунлангач, маҳсулот ҳосил қилиш икки баравар кўпаяди.

Қурилишда умумхалқ ҳашари бўлиб ўтди. Ҳашарда 3,5 мингдан ортиқ киши иштирок этди. 120 минг сўмлик иш бажарилди. 344 ва 345-кўчма механизациялашган колонна, 3-автобаза, кон-металлургия комбинати [illegible] темир йўл транспорти корхоналари коллективлари ҳашарда айниқса, ибрат кўрсатишди.

О. ХУШНАЗАРОВ.

БОҒЧАГА — ДИПЛОМ

Норин районидаги 1-марказлашган болалар боғча-яслисида таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган. Бу коллектив Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг III даражали дипломи билан тақдирланди. Музика таълими раҳбари М. Алимов эса Бутуниттифоқ виставкасининг бронза медалини олди. Тарбия масканининг мудири Т. Алихонова Москвага — Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига бориш ҳуқуқига эга бўлди.

О. МУСАЕВ.

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар қилишича, Ўзбекистонда ҳавонинг кам булутли бўлиши кутилади. Шимоли-шарқдан секундига 3—7 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 3—8 даража совуқ, кундузи 5—10 даража иссиқ бўлади. Қорақалпоғистон АССРда кечаси 5—10 даража совуқ, кундузи 3—8 даража иссиқ бўлади. Республиканинг жанубида кечаси 3 даража совуқ бўлиб, кундузи ҳарорат 8—13 даражагача кўтарилади.

Тошкентда ҳаво кам булутли бўлади. Шимоли-шарқдан секундига 2—5 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 3—5 даража совуқ, кундузи 7—9 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

МАДАНИЯТИМИЗ ТАРИХИДАН

АЛЬБОМДАГИ МИНИАТЮРАЛАР

Ўзбекистон ва Озарбайжон халқлари дўстлигининг йилномасига янги саҳифа битилди. Ўзбекистоннинг «Фан» нашриёти «Низомий асарларига миниатюралар» альбомини нашр этди. Озарбайжоннинг буюк шоири ижодидан илҳомланган Шарқ рассомларининг 229 рангли асари бу альбомдан ўрин олган.

Буюк шоир яратган 30 мингдан кўпроқ байтдан иборат унинг шоҳ асари «Хамса»си азалдан рассомларни бағоят илҳомлантириб келган.

Тошкентлик мутахассислар — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳ. С. Сулаймонов номли Қўлёзмалар институти ходимлари Совет Иттифоқи ва хорижий мамлакатларда сақланаётган ўнлаб қўлёзмаларни кўздан кечиришди. Шулардан 24 рўйхат альбомга миниатюралар учун қабул қилиб олинди.

Альбом 1442 йилга оид кўҳна қўлёзма миниатюралари билан очилади. Бу асарлар ажойиб рассом, буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоийнинг дўсти ҳамда шогирди Беҳзод мўйқаламига мансубдир.

Калькутта, Ҳайдаробод, Патна, Рампур музейларида сақланаётган миниатюралар [illegible]. Низомийнинг «Хамса»си Ҳиндистонда қайта-қайта кўчирилиб, [illegible] рассомлар томонидан [illegible] дид билан бадиий безатилган ҳам. Шуниси диққатга сазоворки, улар асар қаҳрамонларининг сиймосини ўзларича талқин этиб, ўз тушунчаларига, [illegible] ватандошлари [illegible] сиймосида бердилар.

Ҳиндистондаги Саларжанг музейида топилган қўлёзма Бухоронинг шу пайтгача номаълум бўлиб келаётган рассомлари номини ёзиб берди. Шайх мулло Юсуф Ал-Хиротий билан девон наққоши Абдулла Фарҳод ва Искандар, Ширин ва Лайли сиймоларини ниҳоятда зўр дид билан, меҳр-муҳаббат билан яратишган.

Альбом Шарқнинг буюк шоирлари ижодига бағишланган миниатюралар тўпламини бойитади.

С. ФРОЛОВА,
ЎзТАГ мухбири.

ЭЛ САЛОМАТЛИГИНИ КЎЗЛАБ

Совет кишилари соғлиғини муҳофаза этиш, касалликларнинг олдини олиш ҳақидаги [illegible] ғамхўрлик туфайли бизда амбулатория-поликлиника, ихтисослашган шифохоналар, санаторий шохобчалари кенгайиб, уларни замонавий медицина асбоб-ускуна ҳамда аппаратлари билан таъминлаш яхшиланиб бормоқда.

Бутуниттифоқ хирургия илмий марказининг Тошкент филиалида, масалан, бу борада талайгина ишлар амалга оширилди. Ўрта Осиёдаги дастлабки микроскопик хирургия бўлими худди шу ерда очилди. [illegible] Бундан ташқари [illegible] юракнинг мураккаб операцияларини ҳамда турли аъзоларини кўчириб ўтказиш йўллари ўрганилган. Илмий марказ мамлакатимиз илғор клиникалари ва чет эллардан келтирилган замонавий асбоб-ускуналар, медицина аппаратлари билан жиҳозланган.

Ҳар йили бу ерда олти мингдан зиёд бемор даволанади. Филиал коллективи [illegible] касалхоналарга ҳам амалий ёрдам бериб келмоқда.

Суратда: Бутуниттифоқ хирургия илмий маркази филиали.

Г. ПУН ва К. ТАРУСОВ фотоси (ЎзТАГ).

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ

1966 ЙИЛГИ 3 ПРОЦЕНТЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИ 155-ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

БУ ТИРАЖ 1985 ЙИЛ 15 НОЯБРДА ГОРЬКИЙ ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛДИ.

Заёмнинг ҳамма бир юз бир разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди.

серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)
100493	1—50	40	134973	10*)	500	166822	28*)	500
102402	1—50	40	135012	50*)	500	167353	02*)	500
102471	45*)	500	135393	1—50	40	167469	03*)	500
102918	18*)	500	136368	24*)	1000	168157	18*)	1000
103148	50*)	500	137088	24*)	500	168919	02*)	500
103784	11*)	500	137182	1—50	40	169106	1—50	40
106298	22*)	500	137818	1—50	40	169133	06*)	500
106469	1—50	100	138212	1—50	40	169898	06*)	2500
107674	48*)	1000	138241	19*)	500	171604	04*)	500
107824	17*)	500	138310	1—50	100	171780	18*)	500
108572	1—50	40	138588	43*)	500	172299	49*)	500
108613	1—50	40	138931	32*)	500	174532	01*)	1000
108978	50*)	500	140880	1—50	100	174825	12*)	500
109699	06*)	1000	141211	1—50	100	175030	06*)	500
111709	08*)	5000	141497	16*)	500	175823	20*)	2500
112767	04*)	500	141760	25*)	500	177018	36*)	500
112795	01*)	500	142931	1—50	100	177042	1—50	40
113146	33*)	500	142959	27*)	500	177347	45*)	500
113347	14*)	1000	143091	35*)	500	177478	23*)	2 500
113423	05*)	500	143978	14*)	500	179899	30*)	500
113759	14*)	500	144233	10*)	500	181017	1—50	40
114091	44*)	500	144744	1—50	40	181049	35*)	500
114599	27*)	1000	146036	09*)	500	181060	25*)	500
116121	36*)	5000	146368	02*)	500	181090	42*)	500
116618	28*)	500	146761	26*)	500	182557	1—50	40
116782	1—50	40	146882	1—50	40	183141	1—50	100
118311	1—50	40	149038	46*)	500	183727	19*)	500
118701	02*)	500	149936	50*)	500	184231	42*)	500
119436	41*)	500	150728	1—50	40	185370	33*)	500
119755	18*)	500	150918	43*)	500	185397	03*)	500
119804	07*)	1000	151049	49*)	1000	185417	12*)	500
120682	28*)	500	151106	1—50	100	185621	1—50	40
120710	1—50	40	151334	27*)	500	185785	1—50	40
120773	31*)	500	152206	1—50	100	185869	39*)	500
120818	48*)	500	152522	1—50	40	187335	40*)	500
121684	31*)	1000	153629	43*)	1000	187422	48*)	1000
122020	50*)	500	153897	1—50	40	187436	1—50	100
122350	27*)	500	154391	44*)	500	188051	45*)	500
122534	44*)	500	154904	1—50	40	188866	29*)	1000
123123	14*)	500	155072	38*)	500	189025	05*)	500
123309	1—50	40	155340	24*)	500	189032	27*)	500
123327	1—50	100	155991	1—50	100	189450	47*)	1 000
123476	49*)	1000	156075	30*)	500	189504	1—50	40
123931	39*)	500	156320	17*)	500	190834	1—50	40
124210	07*)	500	156367	44*)	500	191248	1—50	40
124335	09*)	500	156928	1—50	100	191708	41*)	500
124738	38*)	500	157813	36*)	500	191909	46*)	500
125283	44*)	500	158788	44*)	2500	192591	45*)	500
125383	13*)	500	159082	49*)	2500	192710	44*)	500
125577	47*)	500	160096	22*)	500	192870	1—50	40
125964	06*)	1000	160136	1—50	100	193398	06*)	500
126826	49*)	500	160448	14*)	1000	194652	1—50	40
126841	01*)	500	160789	1—50	40	194933	1—50	100
126953	28*)	500	160835	41*)	500	195169	02*)	500
127578	07*)	1000	161786	1—50	40	196380	16*)	500
128421	41*)	500	162396	25*)	500	197383	17*)	500
128629	49*)	500	162719	19*)	500	198121	1—50	40
129713	1—50	40	163271	49*)	500	198578	1—50	40
130186	15*)	500	163889	48*)	1000	198598	24*)	500
132533	02*)	500	163893	1—50	40	198937	43*)	500
133019	26*)	500	164170	1—50	40	199365	06*)	500
134429	49*)	1000	164272	1—50	40	199378	43*)	500
134481	1—50	100	164737	44*)	500			

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 40 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда йигирма сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган. Ўн сўмлик облигацияларга ютуқларнинг ярми тўланади. Ютуқ суммасига облигация қиймати ҳам қўшилган.

Бу жадвал расмий ҳужжатдир. Ўзбекистон ССРдаги омонат кассалари газетанинг навбатдаги сони чиққандан сўнг ютуқларни шу жадвалга мувофиқ белгиланган тартибда тўлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказиш бўйича комиссиянинг раиси — Горький область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари — В. Г. ГРАЧЕВ.

Комиссиянинг масъул секретари — Е. Н. ДЕМИНА.

1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИ 31-ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

БУ ТИРАЖ 1985 ЙИЛ 15 НОЯБРДА ГОРЬКИЙ ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛДИ.

Заёмнинг ўн саккиз разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди.

серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)
201250	1—100	100	230565	1—100	250	261700	1—100	100
201495	1—100	100	231362	1—100	100	261907	065*)	500
202043	044*)	1000	231502	1—100	100	262452	1—100	250
202555	046*)	2500	231555	049*)	500	262522	050*)	1000
203088	1—100	250	231622	100*)	2500	263389	007*)	500
203471	078*)	500	231647	046*)	1000	263394	044*)	1000
204271	1—100	100	232496	076*)	500	264942	1—100	250
205236	1—100	100	233096	1—100	250	265070	092*)	500
205344	1—100	100	233366	011*)	2500	265662	032*)	500
205550	1—100	250	233404	091*)	500	265732	075*)	1000
206224	1—100	250	233480	032*)	1000	266637	014*)	500
206251	010*)	1000	233558	1—100	100	266862	030*)	1000
206538	099*)	5000	234235	1—100	250	267485	037*)	500
206693	046*)	2500	234549	005*)	500	268405	067*)	2500
206730	006*)	500	234651	065*)	500	268723	065*)	500
207141	1—100	250	234776	1—100	100	269053	049*)	500
207781	006*)	1000	234979	036*)	2500	269077	098*)	1000
207996	059*)	500	236169	1—100	250	269301	010*)	500
208086	085*)	1000	236381	077*)	1000	271037	055*)	1000
209714	1—100	250	236485	081*)	500	271543	035*)	1000
209908	1—100	100	238444	1—100	100	271901	005*)	1000
210525	1—100	250	239014	1—100	500	271910	072*)	5000
211077	099*)	500	239519	1—100	250	274456	058*)	500
211353	006*)	500	239862	065*)	500.	275425	093*)	1000
211866	073*)	2500	240144	011*)	500	276491	042*)	1000
212253	1—100	100	240721	010*)	5000	276646	023*)	2500
212357	005*)	1000	240861	1—100	100	276649	096*)	2500
213739	1—100	100	242091	070*)	2500	276795	090*)	1000
213741	034*)	1000	242432	100*)	500	276796	081*)	2500
213862	097*)	500	244466	097*)	2500	277106	071*)	5000
214124	048*)	500	244687	029*)	500	277334	021*)	500
214684	1—100	250	245022	092*)	1000	278689	098*)	500
216314	1—100	250	245113	1—100	100	278948	1—100	100
216607	087*)	500	246121	092*)	2500	279552	051*)	500
217008	1—100	100	246356	1—100	100	279842	093*)	500
217367	081*)	500	246436	082*)	1000	280662	1—100	100
217457	093*)	500	246656	011*)	1000	280830	075*)	1000
218258	1—100	100	246972	020*)	500	280840	076*)	1000
218484	097*)	1000	247613	064*)	500	281689	099*)	500
219202	036*)	2500	247988	1—100	100	281814	039*)	500
220156	1—100	100	248859	064*)	1000	282467	1—100	100
221505	1—100	100	249398	1—100	100	282950	1—100	100
221820	069*)	5000	249560	1—100	100	283137	055*)	1000
222053	006*)	1000	249872	046*)	500	284792	014*)	2500
222260	011*)	1000	251054	1—100	250	284975	053*)	1000
222363	057*)	500	251151	012*)	1000	286014	074*)	1000
222403	002*)	1000	251334	085*)	1000	286023	1—100	250
222496	085*)	1000	251560	1—100	100	287513	058*)	500
222679	013*)	1000	251569	1—100	100	287987	008*)	1000
223424	018*)	1000	251987	090*)	500	288942	1—100	100
224228	1—100	100	252910	091*)	500	289523	1—100	100
224929	012*)	1000	253090	053*)	2500	289575	005*)	1000
225424	065*)	1000	253162	064*)	500	289768	1—100	100
225715	049*)	1000	255411	065*)	1000	290626	087*)	1000
226025	1—100	100	255421	027*)	1000	291471	038*)	1000
226538	1—100	100	255863	028*)	1000	291582	069*)	500
226868	047*)	1000	256351	1—100	250	291990	1—100	250
227391	1—100	100	256421	046*)	1000	292024	062*)	1000
227687	1—100	500	258058	052*)	500	292640	1—100	250
228223	072*)	1000	258468	1—100	250	292858	056*)	500
228241	085*)	1000	258802	1—100	100	297414	1—100	100
228385	1—100	100	259378	095*)	1000	298855	036*)	500
228610	035*)	2500	259698	1—100	100	299122	031*)	500
229630	1—100	250	260789	032*)	10000	299237	1—100	250
229682	053*)	2500	261169	1—100	250	299266	1—100	100
230321	081*)	1000	261201	075*)	500	299274	1—100	250
230424	043*)	2500	261281	060*)	2500			

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 99 номерига 100 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда эллик сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган. Йигирма беш сўмлик облигацияларга ютуқларнинг ярми тўланади. Ютуқ суммасига облигация қиймати ҳам қўшилган.

Бу жадвал расмий ҳужжатдир. Ўзбекистон ССРдаги омонат кассалари газетанинг навбатдаги сони чиққандан сўнг ютуқларни шу жадвалга мувофиқ белгиланган тартибда тўлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказиш бўйича комиссиянинг раиси — Горький область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари — В. Г. ГРАЧЕВ.

Комиссиянинг масъул секретари — Е. Н. ДЕМИНА.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ЧИНИҚҚАНГА ЧАНГ ЮҚМАС

ФОЙДАЛИ МАШҒУЛОТЛАР

— Югурмайман, сакрамайман, баъзилардек чўмилиш учун кўл-у анҳорга ошиқмайман. Умуман, ортиқча ҳаракатларни беҳуда, деб биламан. Мазза қилиб ухлаш ёки қизиқ китоб, газета-журналлар ўқишга нима етсин... Ҳайронман, борган сари нафас олишим қийинлашяпти-да?!

Врач қабулхонасида бундай суҳбатлар бўлиб туради. Дарвоқе, ақлий меҳнат кишиларининг кун тартибига бир назар ташлайдиган бўлсак, саломатликка зид одату хатти-ҳаракатларни кузатиш мумкин. Улар ишга асосан транспортда боришади. Эртадан-кечгача ёзув столи билан боғлиқ юмушларни адо этишади. Уйга қайтиш ҳам транспортда бўлади. Бинонинг иккинчи қаватига ҳам лифтда кўтарилишни маъқул кўришади. Транспортда эса кўзлари бўш жойни излаб туради. Уйга келгач, дам олиш бошланади: овқатланиш, келтирилган почтани кўздан кечириш, телевизор кўриш. Вақт топиб кино, театр ёки меҳмонга борилганда ҳам стул уларга «ҳамроҳ» бўлади. Кўриниб турибдики, биз бўш вақтимизни қанчалик мароқли ва мазмунли ўтказишга ҳаракат қилмайлик, уларнинг барида кам ҳаракатлик ҳукмронлиги кўзга ташланади. Натижада, [illegible] шаклларида ўзига хос «очлик» вужудга келмоқда.

Хўш, вақтдан ютқазмай, фаол ҳаракат қилиб, мушакларимиз-у, бўғинларимизни ишга солишимиз мумкинми?!

Ҳозир кеч куз. Ҳадемай қиш-қировли кунлар бошланади. Агар биз қишда совуқ, ёзда иссиқ деб, очиқ ҳавога кам чиқадиган бўлсак, саломатликка фақат зиён келтирамиз, холос. Дам олиш кунларини қандай ташкил этиш ҳар бир оила, ҳар бир кишининг ихтиёрида. Биз эса ақлий меҳнат кишиларига стул ёки креслолар ёрдамида гимнастика машқларини бажариш мумкинлиги ҳақида фикр юритмоқчимиз. Ўйлаймизки, бундай фойдали ҳаракатлар ҳар қандай кишига маъқул келади.

Айтайлик, ана шундай машқлардан бири қуйидагича бажарилади: стулга яхшигина суяниб, қўлларингизни туширинг. Олдин бир неча марта қўлни ҳавода силтаб, кейин панжаларингизни мушт қилинг. Сўнг ўрнингиздан турмай, стулнинг таг қисмидан ушлаб, уни икки қўллаб кўтаришга уриининг. Энди қўлларингизни қовуштириб иякларингизга яқин келтиринг. Гавдангизни гоҳ чапга, гоҳ ўнгга буринг. Ниҳоят, стул ўриндиғига таяниб, танангизни кўтаришга уриниб кўринг. Бундай бажариладиган машқлар бир соатли ақлий меҳнатдан кейин жуда асқотади. Орадан уч соат ўтгач, бирмунча мураккаб машқларни бажариш кишига янада тетиклик ва бардамлик бахш этиши мумкин. Биз бундай машқлардан айримларини сизларга ҳавола этамиз.

1. Ўтирган ҳолда оёқларингизни эгиб, бирлаштиринг. Қўлингизни юқори кўтариб, стул суянчиғига тиралган ҳолда орқага бир оз эгилиб, чуқур нафас олинг. Кейин ўз ҳолатингизга қайтиб, қўлларингизни тушириб, бир неча марта силтанг.

2. Ўтирган ҳолатда тиззаларингизни букиб қўлингиз билан кўксингизга яқинлаштиришга уриининг ва чуқур нафас олинг. Ўз ҳолингизга қайтинг, нафас чиқариб, орадан 15—20 секунд ўтгач, машқни яна такрорланг.

3. Стул ўриндиғига қоғоз тўшаб, ўнг оёғингизни эгилган ҳолатда қўйинг. Ўнг қўлингиз белда бўлсин. Энди чап оёқни букмай, чап қўлни ерга теккизишга уриниб кўринг. Бу ҳаракатни чап оёқ ҳолатида ҳам такрорлаш тавсия этилади.

4. Тик турган ҳолда қўлингизни букмасдан стул суянчиғидан маҳкам тутиб, оҳиста юқорига кўтаринг ва чуқур нафас олинг. Стулни ўрнига қўйиб, нафас чиқаринг.

Бундай машқлар асосан соғлом кишиларга мўлжалланган. Ҳар бир комплексни олти мартадан такрорлаш лозим бўлади. Орадан бир ҳафта ўтгач, ўзингизни қандай ҳис этаётганингизга қараб, машқларни кўпайтириш ва, аксинча, камайтириш мумкин. Албатта, бундай машқлар билан камҳаракатликдан мутлоқ қутилиш мумкин, деган фикр чиқмасада, сизга ҳамиша «ҳамроҳ» бўлган стул билан фойдали машқлар бажариб, саломатлигингизга [illegible] очасиз.

В. НИКОЛАЕВ,
врач.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
27 ДЕКАБРДАН 12 ЯНВАРГАЧА

«РАҚС ОЛАМИДА»

ЛЕНИНГРАД МУЗ УСТИДА БАЛЕТИ

2 БЎЛИМДАН ИБОРАТ РЕВЮ

«РИТУАЛ» РОК-БАЛЕТИ

Композитор **В. Бровко** **«Мост» рок-группаси** учун музика ёзган.

Постановкачи—РСФСРда хизмат кўрсатган артист **К. Рассадин.**

Рассом — **А. Фролова.**

«КАРАМБОЛИНА» БАЛЕТ-БУФФИ.

Лео Корхин В. Соловьёв-Седой номидаги эстрада-симфоник оркестри учун **Имре Кальман** музикасини қайта ишлаган.

Постановкачи — Грузия ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Г. Алексидзе.**

Балетмейстер — СССР да хизмат кўрсатган спорт мастери—**А. Уланов**, балетмейстер ассистенти—**Е. Сережников**, рассом—**И. Кустова.**

РАҚС СЮИТАЛАРИ, ХОРЕОГРАФИК КОМПОЗИЦИЯЛАР, ЛИРИК ДУЭТЛАР, ЮМОРЕСКАЛАР.

ПРОГРАММАДА ҚУЙИДАГИЛАР ҚАТНАШАДИЛАР:

Беш маротаба Жаҳон, Европа чемпиони ва Олимпия ўйинларининг кумуш совриндори, халқаро классдаги спорт мастери **Людмила Смирнова**;

Тўрт маротаба Европа, Жаҳон чемпиони, Олимпия ўйинлари чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери **Алексей Уланов**,

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар—**Ирина Филиппова, Александр Яковлев, Лариса Литвиненко** ва **Александр Шангин, солистлар ва балет артистлари.**

Музика раҳбари — **Лео Корхин.**

Постановкачи-балетмейстерлар: **К. Боярский**, РСФСРда хизмат кўрсатган артист **К. Рассадин**, РСФСР халқ артисти **Н. Долгушин**, РСФСРда хизмат кўрсатган артист **И. Филиппова, Б. Эйфман, В. Ельчин, В. Шевлюков.**

Репетиторлар —РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Т. Колотильщикова, И. Дентовская.**

Бош балетмейстер—РСФСРда хизмат кўрсатган артист **К. А. Рассадин.**

Томошалар
27 декабрдан 30 декабргача—соат 19.30 да.
1 январдан бошлаб—соат 14.30, 19.30 да.
12 январда—соат 14.00 ва 19.30да бошланади.

Билетлар Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларида ва ваколат берилган ташкилотлар томонидан сотилади. Кассалар ҳар куни соат 12 дан 20.00 гача очиқ.

Коллектив заявкалар қабул қилинади.

Справкалар учун телефонлар: 46-03-12, 46-70-31—касса. 46-07-53, 46-68-77— администратор.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 22/XI да **Дунёнинг яратилиши**, 23/XI да **Фауст.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/XI да **Юлдузли тунлар**, 23/XI да **Зебуннисо.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/IX да **Сатира ва юмор кечаси.**

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
БИОХИМИЯ ИНСТИТУТИ
Молекуляр биохимия лабораториясининг **кичик илмий ходими**
вакант вазифасига
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Конкурс муддати — 26 ноябргача.
Мурожаат учун адрес: 700125, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 56-уй.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер, 1937 йилдан КПСС аъзоси

Уста БОБОЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

22 НОЯБРЬ, ЖУМА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — «Концерт залида — мактаб ўқувчилари». 10.30 — Телефильм. 11.00 — Чўқон Валихонов». Бадиий фильм. 2-серия. 12.05 — Мультфильм. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильмлар. 16.00 — «Рус тили». 16.35 — «Подмосковьенинг агросаноат комплекси». 17.05 — «Ерда, самода ва денгизда». 17.35 — Ҳужжатли фильм. 17.40 — «Казак Голота ҳақида ўйлар». Бадиий фильм. 19.00 — «Кимнинг нима иши бор». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Мультфильмлар. 19.50 — «Ҳамдўстлик». 20.25 — «Чўқон Валихонов». Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — «Время». 22.05— «Чўқон Валихонов». Бадиий фильм. 4-серия. 23.10 — «Дунё воқеалари». 23.25 — «Таниш оҳанглар».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — Инглиз тили. 11.05 — Илмий-оммабоп фильм. 11.35 — Тарих. 12.05— М. Карим поэзияси. 13.10 — Зоология. 14.05 — «Совет тасвирий санъати». 14.50 — «Ҳаётбахш ўлим». 13.35 — Ўқув кўрсатуви. 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Телефильм. 19.00 — «Биргаликда куйлайлик дўстлар». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Шахмат мактаби». 21.15 — Халқ куйлари. 21.30 —« Время». 22.05 — Телефильм. 22.35 — Хоккей. ЦСКА — «Крилья Советов».

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Ленин ҳақида ҳикоялар» .8.05 — «Тонгги тароналар». 8.15 — «Ўринбосарлар улғаймоқда». 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — Болалар учун фильмлар. 19.10 — «Ноз-неъмат бунёдкори». 19.30 — «Ахборот». 19.45 Мультфильм. 20.00 — «Иқтисодий шарҳ». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Мақом кечаси». 21.30 —«Время». 22.05 — «Булоқ». Телетеатр. 23.10 — Халқаро аҳвол кундалиги.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.10 — **Москва-II** 17.55 —Телефильм. 18.05 — «Юоҳ Эдип». Фильм-спектакль. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Ритмик гимнастика. 20.05 — «Тошкент Ботаника боғи». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Зоология. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Меҳнат шарофати». 9.30— «Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар». 11.15 — «Юность». 12.10 —«Узбекистан индустриальный». 13.00— «Чорвадор». 14.00 —Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 —«Гулдаста». 16.00 — «Дўстларимиз овози». 17.00 — Ўқувчилар учун эшиттириш. 18.15 — «Социалистик турмуш тарзи». 18.30 —Ўзбек халқ қўшиқлари. 19.25 —«Мароқли дам —меҳнатга ҳамдам». 19.50 —«Халқаро кундалик». 20.50 —Куйлардан қўшиқларга. 21.25 — КПСС XXVII съезди олдидан. 22.30 «Ҳаёт қўшиқлари». 23.20 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.